SEP 4 1945 216

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Ateinančių metų vasario mėnesį Vienyb[ė] m[in]ės savo įsikūrimo 60 metų jubiliejų. Ta proga, ruo[šiama]s specialus Vienybės numeris, kuriam prašoma siųsti [tin]kamų raštų.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LIX METAI 35 N PENKTADIENIS 1945 M RUGPIŪČIO 31 D. KAINA 5 CENTAI

DABAR

Dar "nepasikeitė"
Diplomatinė tyla
Atomo bomba ir t. t.
Dvasios pinčiukai

JUOZAS TYSLIAVA

Tuo tarpu, kai Amerikos Lietuvių Tarybos delegacijai, Washingtone, sakoma, kad Jungtinių Valstybių "nusistatymas dėl Lietuvos teisių nepasikeitė," tai Karl H. von Wiegand rašo:

"Lietuva, Latvija ir Estija jau net neminimos. Tos trys Baltijos respublikos yra išnykusios kaip laisvos ir nepriklausomos valstybės."

Toliau šis Amerikos užsienio korespondentų seniūnas pastebi, kad Baltijos valstybės buvę paaukotos Jaltoje "by the predecessors of President Truman and Secretary Byrnes," kurie Potsdame, girdi, jau nieko joms negalėjo padėti.

Kasgi tie "predecessors"? Aišku: Rooseveltas ir Hull.

***

Dabar klausimas, kodėl Rooseveltas su Hull turėjo paaukoti Jaltoje Baltijos valstybes Stalinui?

Ar todėl, kad dar toje pačioje Jaltoje Rooseveltas pavedė Stalinui Karaliaučių, kurio rusai negali pasiekti kitaip, kaip tik per Lietuvą?

Bet... tiek Roosevelto su Hull, tiek Trumano su Byrnes laikais "susistatymas dėl Lietuvos teisių nepasikeitė."

Tik nuo to, kas lietuviams kartojama Washingtone, deja, Lietuvai dar nė kiek negeriau.

***

Šiandien jau aišku, kad net tokios Albanijos reikalu Washingtone ir Londone labiau rūpinimasi, negu Lietuva.

O ką jau kalbėti apie Rumuniją, Bulgariją ir Vengriją, dėl kurių Londonas su Washingtonu siunčia protestus Maskvai?

Bet diplomatinė tyla negalės amžinai stelbti Baltijos valstybių klausimo.

Anksčiau ar vėliau turės paaiškėti vienas iš dviejų —

Baltijos valstybėms bus grąžinta nepriklausomybė, arba jas sudoros Rusijos meška.

Šis klausimas, greičiausiai, bus išspręstas būsimoje užsienio ministrų konferencijoje, Londone.

***

Mums, lietuviams, žinoma, malonu, kad Washingtone dar vis yra Lietuvos pasiuntinybė.

Bet... nereikia pamiršti, kad caro Rusijos pasiuntinybė arba ambasada taip pat labai ilgai buvo Washingtone.

Ylos maiše nepaslėpsi. Amerikos spaudoje vis dažniau ir dažniau pastebima, kad Baltijos valstybių likimas jau esąs išspręstas.

Pavyzdžiui, Newsweek sako, kad šį klausimą Valstybės Departamentas bandysiąs išspręsti su mažiausiu nuostoliu savo prestižui...

O tai esą todėl, kad Baltijos valstybių pasiuntinybės Washingtone vis dar pripažįstamos.

***

Yra žmonių, kurie mano, kad Amerika, turėdama atomo bombą, pagaliau, privers Staliną nusileisti.

Pavyzdžiui, Graikijos komunistų partijos vadas Zachariadis sako:

"Graikų tauta žino, kad Attlee ir Beven remiasi Trumanu, apsiginklavusiu baisia atomo bomba..."

Ir Wiegandas sako, kad po atomo bombos viso pasaulio akys, žiūrėjusios į Maskvą ir Staliną, staiga nukrypo į Washingtoną.

Bet... iki saulė patekės, rasa akis išės.

Juo ilgiau bolševikai šeimininkaus Lietuvoje, juo mažiau liks lietuvių.

***

Dar žodis apie mūsų pačių kūkalius.

Vokietijos komunistai sako, kad Reichas turi būti nepriklausomas.

Prancūzijos komunistai niekad neabejojo dėl savo respublikos nepriklausomybės.

Net Suomijos komunistai nedrįsta viešai pasisakyti prieš savo valstybės nepriklausomybę.

Bet lietuviški dvasios pinčiukai diena iš dienos tvirtina, kad Lietuvai geriau priklausyti Sovietų Sąjungai.

Lietuviški komunistai never ti nė suplyšusių Vokietijos, Prancūzijos ir Suomijos komunistų puspadžių.

PEARL HARBOR PASLAPTIS RYŠKĖJA

Be Kimmel ir Short, dar kaltinami Hull, Marshall, Stark, Gerow ir kiti

Arti keturis metus slepiama Pearl Harbor istorija pradeda ryškėti.

Rugpiūčio 29 d. prezidentas Trumanas viešai paskelbė armijos ir laivyno tardymų davinius, nustatant kaltininkus dėl smūgio, kurį Amerika nukentėjo pasalingame japonų puolime. Pearl Harbor tragedijoj, kaip žinoma, Amerikos nuostoliai buvę labai dideli: sunaikintas beveik visas laivynas, apie 300 lėktuvų ir virš 3000 užmuštų.

Cordell Hull

Be admirolo Kimmel ir gen Short, kurie iki šiol buvo kaltinami už apsileidimą, dalinai kaltais laikomi ir šie žymūs pareigūnai: buvęs Valstybės Sekretorius Cordell Hull, generolas Marshall, admirolas Stark ir lt. gen. Gerow.

Armijos tardymo daviniai rodo, kad Sekretorius Hull kaltas už drastišką 10 punktų ultimatumą pasiųsta Japonijai 1941 m. lapkričio 26 d., kuris faktiškai reiškė karą. Gen.C. Marshall, kuris, tada, kaip ir dabar, buvo armijos viršininku, sakoma neįspėjęs gen. Short, Hawajų salų viršininko, apie kritišką situaciją ir artėjantį karą. Lapkričio 27 d. gen. Short buvo pasiųstas pranešimas saugotis sabatažo, bet tolimesnių įspėjimų apie artėjantį pavojų jis negavęs. Apie 10 val. ryto, 1941 m. gruodžio 7 d., paaiškėjus, kad tarp Japonijos ir Amerikos nutraukiami diplomatiniai santykiai, gen. Marshall pasiuntė telegramą į Hawajų salas komerciniu telegrafu, įspėdamas saugotis netikėto japonų puolimo. Telegrama pasiekė Hawajų salas po to, kai japonai jau buvo atakavę. Todėl gen. Marshall kaltinamas ir už tai, kad, vietoj naudojęs telefoną ar radiją įspėti Hawajų salų viršininkus, jis pranešimą siuntė paprastu būdu.

Gen. George C. Marshall

Laivyno teismas randa, kad admirolas Stark 1941 m. taip pat neparodė reikalingo sprendimo savo pareigose ir nepranešė admirolui Kimmel, Hawajų salų laivyno viršininkui apie gresiantį pavojų. 1941 m. spalių 17 d. jis parašė laišką admirolui Kimmel, išreikšdamas savo abejonę dėl konflikto su Japonija. Kai Cordell Hull įteikė Japonijos atstovams ultimatumą, lapkričio 6 d., adm. Stark net ir to fakto nepranešė adm. Kimmeliui Gruodžio 7 d. rytą, kai jau buvo visiškai aišku, kad japonai gali netikėtai pulti, admirolas Stark ir tada abejojo, ar yra reikalo įspėti Hawajų salų viršininkus.

Armijos tardymo raportuose sakoma, kad prezidentas Rooseveltas japonų puolimo tikėjosi apie savaitę anksčiau. Raporte, cituojamas Karo Sekretoriaus Simpson dienoraštis apie lapkričio 25 d. susirinkimą, kuriame dalyvavo, Hull, Knox, Marshall, Sark ir Simpson. Prezidentas Rooseveltas tame susirinkime iškėlė Japonijos santykių klausimą ir pareiškė, kad japonai greičiausiai atakuos 1941 m. gruodžio 1.

Raporte prezidentas Rooseveltas nė vienu žodžiu nekritikuojamas, bet kaip žinoma, jis, būdamas vyriausias ginkluotų pajėgų viršininkas (Commander in Chief) įsakymus duodavo, o jo kabineto nariai juos tik vykdydavo.

Prezidentas Trumanas, kartu su sekretorium Simpson, nežiūrint armijos ir laivyno raportų, kuriuose dalinai kaltinami Cordell Hull ir gen. Marshall, abudu pareigūnus stipriai gynė, reikšdami jiems savo pasitikėjimą.

Armijos ir laivyno raportuose nesiūloma jokios akcijos kaltininkams teisti. Prezidentas Trumanas pareiškė, kad jeigu bus numatyta, jog karo teismas yra reikalingas Kimmel ir Short teisti, tai būsią tuojau vykdoma.

— Japonų garnizonui pasidavus, Singapore vėl plevėsuoja britų vėliavos.

— Nusižudė dr. Chen Kung Po, buvęs japonų pastatytas Nankino valdžios galva.

Lietuvos partizanai nesiliauja kovoję

Praeitame Vienybės numeryje buvo pranešta, kad Lietuvos jaunimas slapstosi miškuose, ir kad dar tęsiama kova prieš okupantus.

Šiomis dienomis gautas kitas pranešimas iš anglų okupuotos Vokietijos dalies. Tame pranešime, tarp kita ko, sakoma.

"Vėliausiu laiku gauta autentiškų žinių iš Lietuvos, kad partizaninė veikla dar neužgeso Panevežio miškų apylinkėse. Rokiškio, Zarasų, Ukmergės ir Utenos apskričiai nušluoti ir ten jau tylu. Nėra žudymų, nei trėmimų, nes nebeliko ką žudyti, nei tremti. Didesnė Lietuvos dalis jau be gyventojų... Tai sankcija už partizaninį veikimą."

Be to, tame pat pranešime sakoma:

"Po londoniškio Times liepos 18 d. pranešimo, kad Lietuva galutinai inkorporuojama į Tarybų Sąjungą, mes čia jaučiamės, lyg ant ugniakalnio kraterio... Galima repatrijacijos šmėkla iškilo visu žiaurumu."

Čian Kai Šek tariasi su kinų komunistų vadu

Rugpiūčio 29 d. prasidėjo derybos tarp Kinijos prezidento Čian Kai Šek ir kinų komunistų vado Mao Tze Tung. Čunkingo valdžios sferose manoma, kad šios dviejų Kinijos politikų derybos pasibaigiančios sėkmingai. Kinijos komunistų partijos centras savo pareiškime sako:

— Mes pasiruošę nusileisti ir susitarti su Kuomintengu ir kitomis demokratinėmis partijomis visų tautų vardu.

Kinijos komunistų spaudą dabar Čian Kai Šeką jau vadina prezidentu, o ne "reakcionieriu fašistu," kaip pirmiau būdavo.

Šis pasikeitimas įvyko po to, kai Kinija pasirašė su Maskva sutartį, kuri laikoma lemiama tolimesnei Azijos politinei padėčiai.

ŠANCHAJAUS GYVENTOJAI DŽIAUGIASI LAISVE

Šanchajaus miestas pasipuošęs Jungtinių Tautų vėliavomis. Gyventojai pajutę laisvę, sukėlė nepaprastai džiaugsmingas demonstracijas. Japonų karininkai, kuriems dar visai neseniai miesto gyventojai turėdavo žemai nusilenkti, dabar nepaprastai mandagūs kinams.

MACARTHUR JAPONIJOJE

Jankiai išlipo 20 mylių nuo Tokio

Rugpiūčio 30 d. Amerikos kariuomenės daliniai, priešakyje su gen. MacAarthuru, nusileido Atsugi aerodrome, 15 mylių į pietvakarius nuo Tokio. Aerodrome išdidžiai plevėsuoja Amerikos vėliavos. Iš tos vietos aiškiai matyti Japonijos sostinė.

Amerikos kariuomenė atvyko didžiuliais Amerikos transportiniais lėktuvais, kurie leidosi į aerodromą kas trys minutės. Pirmajame dalinyje buvo 1,750 kareivių ir karininkų.

Gen. MacArthuras pakvietė dalyvauti Japonijos pasidavimo akto pasirašymo ceremonijose prieš keletą dienų išlaisvintą gen. Wainwright, Corregidoro ir Bataano gynėją ir didvyrį. Sutikadmas tose istorinėse ceremonijose dalyvauti, gen Wainwright paprašė MacAarthurą leisti atsivežti visą štabą, kartu su juo buvusį japonų nelaisvėje 40 mėnesių.

Kartu su oro jėgomis, Tokio apylinkėse išlipo 10,000 admirolo Halsey jūrininkų, laukusių dvi dienas Tokio įlankoje. Jūrininkai užėmė svarbiausią Japonijos jūrų bazę Yokosuką, 20 mylių nuo Tokio. Tuo pačiu metu anglų jūrininkai išlipo dviejose salelėse Tokio įlankoje.

General Douglas MacArthur

Gen. MacArthuro pranešimu, į Japonijos vandenis plaukia ir kitos Amerikos laivyno eskadros, iki šiol plaukiojusios Aleutų ir Kurilių vandenyse. Joms pavesta saugoti šiaurinės Japonijos salų pakraščius.

Admirolas Nimitz, Pacifiko laivyno viršininkas, kartu su savo štabo nariais, atskrido dviem lėktuvais iš Guam salos. Jis ateinantį sekmadienį taip pat dalyvaus japonų pasidavimo akto ceremonijose. Šiose ceremonijose, be to, dalyvaus Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Kinijos atstovai.

Japonai buvę sumušti dar prieš atomo bombą

Valstybės sekretorius Byrnes pareiškė, kad karą su Japonija laimėjo armija ir laivynas, o ne atomo bomba. Kalbėdamas spaudos konferencijoje, Valstybės sekretorius, be to, pareiškė, kad japonai, dar prieš atomo bombos pavartojimą, net dusyk kreipėsi į Staliną, prašydami jį tarpininkauti dėl pasidavimo.

Kinų kariuomenė atsiėmė Pekiną

Rugpiūčio 29 d. Čian Kai Šeko kariuomenė užėmė Pepin arba Pekiną, buvusį kinų imperijos sostinę. Dar prieš kinų kariuomenės įėjimą į Pekiną, buvusioje sostinėje valdžią buvo perėmę Čian Kai Šeko šalininkai.

— Iš Okinawos salos pranešama, kad ten amerikiečiams pasidavė trys japonų submarinai.

Teisiami naciai

Netrukus Nuernberge, Vokietijoje, tarptautinis kariškas teismas pradės nagrinėti 24 svarbesnių nacių, praeito karo kriminalistų bylą. Kaltinamųjų suole sodinami Hess, Goering, Ribentrop, Ley, Schacht, Rosenberg, Frank, Streicher, Keitel, Funk, Krupp von Papen, Jodl ir eilė kitų.

Šiame karo kriminalistų sąraše nėra Bormanno, artimiausio Hitlerio bendradarbio, nacių partijos sekretoriaus. Esama gandų, kad Borman, kartu su Hitleriu kur nors pasislėpę.

Namų savininkai nepatenkinti OPA

New Yorko namų savininkai protestuoja prieš OPA nutarimą varžyti butų nuomų kainas iki ateinančių metų vasaros. Dėl to nepatenkinti ir įvairios statybos bendrovės. Jos tiesiog sako: kol OPA kontroliuos nuomų kainas, mes nestatysime nė vieno naujo namo New Yorke.

TERORISTAI BERLYNE

Amerikiečių okupacinė valdžia Berlyne suėmė 20 jaunų teroristų, tarp 15 ir 19 metų amžiaus. Šių teroristų priešakyje buvęs vienas mokytojas nacis.

— Iš Washingtono pranešama, kad nuo Japonijos pasidavimo dienos, Amerikos bedarbių skaičius pasiekęs du milijonus.

— Tokio radijas praneša, kad šių metų pabaigoje Japonijoje įvyksta visuotini rinkimai.

— Ateinantį pirmadienį susirinkęs kongresas, sakoma, pirmiausia svarstys darbo ir darbininkų reikalus.

Prezidentas Beneš pasirašė įstatymą, pagal kurį, visa Čekoslovakijos kino industrija perėjo į valstybės kontrolę.

SEPTYNIOS DIENOS PASAULYJE

— Po pakartotinų JAV reikalavimų, sovietai įsileido į Vengriją Amerikos spaudos korespondentus.

—Vidkun Quislingo teismo sprendimas atidėtas, nes kaltinamasis pripažintas sergančiu.

— Australija užpirko Sovietų Sąjungoje didelius kiekius miško namų statybai.

— Artimiausioje ateityje New Yorke ir New Jersey bus paleista 152 tūkstančiai federalinių tarnautojų.

— Japonų maršalas Yamashita Luzono saloje, pagaliau, sutiko pasiduoti.

— Dėl rinkimų atidėjimo Bulgarijoje, Sofijoje, įvyko džiaugsmingos demonstracijos.

— Virš du tūkstančiai negrų, iki šiol dirbusių Floridoje, sukėlė riaušes todėl, kad jiems buvo įsakyta grįžti į Jamaica ir Bahamas salas.

— Uraganas, siautęs Texas valstybėje, padarė virš 3 milijonų dolerių nuostolio.

— Paskelbus amnestiją, Indijoje grąžinta laisvė 50 tūkstančių politinių kalinių.

— Pranešama, kad OPA kontroliuosianti butų nuomas iki 1946 m. birželio 1 d.

— Rašytojas Tomas Mann, kuris dabar yra JAV pilietis, kviečiamas grįžti atgal į Vokietiją.

— Buvęs Prancūzijos maršalas Petain, nuteistas iki gyvos galvos kalėti, dabar rašo savo memuarus.

Sovietų Sąjunga ir Vengrija pasirašė prekybos sutartį.

— Amerikos mokslininkų grupė planuoja apžiūrėti atomo bombų sugriautus japonų miestus Hiroshima ir Nagasaki.

— Gen. de Gaulle, grįždamas į Prancūziją, sustojo Montreale, Kanadoje.

NUOMONĖS

Europa dabar

Mūsų korespondentas Paryžiuje rašo:

Kaip jums trumpai atsakyti, kas tai yra Europa dabar?

Išimkite iš savo spintos durų veidrodį ir meskite jį nuo dešimto aukšto į gatvę. Paskui surinkite į dėžę ir tada paklauskite: ką tas veidrodis rodo?... Didžiausia jo dalis bus susimalusi į dulkes, bus visas kibiras smulkučių šukelių, bus dar kelios ir didesnės šukės aštrais kraštais...

Tai tokia "Europa dabar".

APVOGĖ BELAISVIUS

Kongresmonas Wilson, prieš kurį laiką lankęsis Europoje, praneša kaip sovietai apvogė mūsų kareivius, išvaduotus iš vokiečių nelaisvės.

Amerikos belaisvių sąlygos Vokietijoj, kaip žinoma, buvusios gana biaurios. Bet vis dėlto, vokiečiai dar buvo tiek žmoniški, kad iš mūsų kareivių neatėmė asmeniškus daiktus, kaip laikrodėlius, žiedus, plunksnas, pinigus ir t. t.

Tuo tarpu Amerikos sąjungininkė — Rusija, išvadavusi mūsų kareivius iš vokiečių tuojau pasiskubino juos apiplėšti. Kaip praneša kongr. Wilson, plačiai kalbėjęsis su tais kareiviais, tai sovietai iškratę visus jų daiktus, laikrodėlius ir t. t. negražino, be to, sovietai pasisavino net ir šiltesnius drabužius, kurie mūsų kareiviams ypač buvo reikalingi.

Amerikiečiai, suprantama, dėlto labai pasipiktinę, bet jiems dar sunkiau suprasti, ką daro mūsų diplomatai, leisdami sovietams juos taip skriausti.

TEISYBĖ APIE PEARL HARBOR

Pranašaujama, kad maždaug po savaitės laiko Amerikos visuomenei bus išaiškinta visa Pearl Harbor pasalingo puolimo misterija, apie kurią iki šiol buvo vengiama viešai kalbėti, nenorint pakenkti karo pastangoms.

Kitą trečiadienį Laivyno Sekretorius, Forrestal, turės suteikti pilną raportą Senato Laivyno Reikalų komisijai. Nors nesitikima, kad sekretorius Forrestal viską atvirai pasakys, bet numatoma, kad tai duos progos admirolui Kimmel ir generolui Short plačiau pasiaiškinti. Teisėjas Roberts, prez. Roosevelto paskirtas tyrinėti Pearl Harbor vykį, kaip žinoma, kaltę pripažino Kimmel ir Short. Nežiūrint to, kad jie pakartotinai reikalavo teismo dar karo metu, jų byla vis budavo atidėliojama.

Human Events rašo, kad tikrasis Pearl Harbor kaltininkas bus dokumentaliai įrodytas ir faktai nustebins kiekvieną. Prezidentas Rooseveltas, sakoma, pirma Pearl Harbor žinojęs, kad Japonai rengiasi Ameriką pulti. Jis tik nežinojęs, kurioj vietoj tai įvyks.

Tą faktą prieš keletą mėnesių taip pat patvirtino ir Eleonora Rooseveltienė, kuri viename pasikalbėjime su laikraštininkais pareiškė, kad 1941 m. gruodžio 7 d. įvykis Baltuose Rūmuose nebuvęs netikėtas.

Po keturių metų amerikiečiai, pagaliau, žinos kas kaltas dėl to smūgio, kurį Amerika nukentėjo Pearl Harbor uoste.

KĄ BAGOČIUS SAKO APIE TĄ SLA KONVERSIJĄ

Gavęs porai metų atostogų, aš maniau, galėsiu nesikišti į SLA problemas, pailsėti ir leisti kitiems padirbėti. Bet, kilus vadinamos konversijos klausimui, kuris yra gyvybinis SLA klausimas, aš esu verčiamas viešai pasisakyti.

— Bagočiau: Tu buvai dešimts metų SLA prezidentu, todėl pasakyk, ką manai apie tą konversiją. Ką patari mums, kuopų nariams, daryti?

Tokius, maždaug klausimus mane klausia SLA veikėjai, veteranai, kuopų viršininkai ir, aplamai, ilgamečiai mano draugai ir bendradarbiai.

Konversijos klausimas nėra naujas. Jau 1929 m., kai aš dar buvau įstatų komisijos narys, šis klausimas jau buvo palietęs Susivienijimą. Amerikos ekonominei padėčiai keičiantis ir naujiems valstybių apdraudos įstatymams reikalaujant, buvo manyta šį klausimą išspręsti laipsniškai, neerzinant ir nebauginant SLA narių.

Tada buvo paruošti ir įgyvendinti nauji apdraudos skyriai su šiek tiek didesniais mokesčiais, būtent, 1, 2, 3 ir 4 numeriai, pagaliau, vadinami H ir I. Visi tie SLA nariai, kurie priklauso šiuose skyriuose, šiandien konversijos neliečiami. Tai liečia tik senuosius, dar iš 1910 m. veikiančius skyrius I, II, III ir IV.

Persikelti į naujus skyrius nebūtų buvę skaudu, jeigu mūsų Susivienijime būtų buvę mažiau tos paikos "politikos." Kiekviename seime Pild. Taryba siūlė rekomendacijas, bet delegatai, "opozicijos" va du kurstomi, tuos siūlymus vis atmesdavo. Pittsburgho seime mudu su dr. Viniku pritariant visai Pild. Tarybai, prašėme leisti persikelti į naujuosius skyrius bent mums, organizacijos viršininkams. Bet kur tau! Jeigu prieš 10 metų tai būtų buvę įgyvendinta, šiandien mes konversijos problemos neturėtume. Dabar kai kuriems SLA nariams teks dvigubai tiek mokesčių mokėti, arba pusės savo apdraudos atsisakyti.

SLA, kaipo fraternalinės organizacijos reikalai, yra komplikuoti. Tai apdraudos, pašalpos ir bankiniai reikalai, kuriuos reguliuoja net 21 valstybės įstatymai. Šiems reikalams tvarkyti, reikia mokslo, patyrimo ir tai jokiu būdu negali būti atlikta ūpu, politiniais sentimentais arba sumetimais. Praeities klaidos ir varžytinės dabar SLA nariams kaštuos daugelį tūkstančių dolerių, o pati organizacija gali netekti daug narių.

Dabar kitos išeities nėra. Turime keltis į naujus skyrius. Praeitame Philadelphijos seime jau ir "opozicija" pamatė, kad kitokios išeities nėra. Bet kiek tai kaštuos?

Kas bus su tais nariais, kurie, išbuvę Susivienijime po keletą dešimčių metų, nepajėgs didesnių mokesčių mokėti? Ar jie turės apleisti SLA? Kiek narių dabar persikels savo noru, kaip Pild. Taryba sugebės orientuotis ir kaip sekamas seimas pasielgs su jos rekomendacijomis?

Aš nenoriu matyti nė vieno nario esant nuskriausto, nė vieno apleidžiant mūsų Susivienijimą.

F. J. Bagočius
Buvęs SLA Prezidentas,
Kontrolės Komisijos Pirmininkas.

LIETUVIŲ VARGAI VOKIETIJOJE

Dabar Vokietijoje yra pusė mil. lietuvių: profesorių, gydytojų, inžinierių, įvairių meistrų, ūkininkų ir kt. sveikų vyrų ir moterų. Visi sėdi be darbo ir laukia nežinomo rytojaus.

Tai toks lietuvių likimas. Lietuva, Versalio sutartimi, Anglijos ir Amerikos buvo pripažinta, šiame kare buvo neutrali, kaip Švedija, Šveicarija. Tačiau išnaikinta ir parduota amžinon tiranijos vergijon. Niekas negina mažų tautų, jos naikinamos nežinia už ką, kodėl?

Vokiečiai ir toliau visokiais būdais kenkia, kadangi vietinė valdžia jų rankose. O nacių dvasia dar labai stipri. Liūdniausia, kad amerikiečiai mažai žino apie lietuvius. Jie maišo su lenkais ir rusais, o pastarieji pasižymėjo ypač plėšikavimais. Na ir visiems pataria važiuoti namo. Jei Lietuvą valdytų tokia ideali demokratija kaip Amerika, tai visi lietuviai pėsti eitų namo. Yra atsitikimų, kad lietuvius vokiečiai meta iš butų arba į kai kuriuos miestus neįsileidžia gyventi. Taip ir traukia lietuviai iš vieno miesto, kaimo į kitą, daugiausia pėsti su rankiniais vežimėliais, ieškodami pastogės. Kai kurių miestų kareivinės, smarkiai apgriautose mokyklose, įrengti lietuviams lageriai. Kurie lietuviai gyvena lageriuose, tie iš amerikiečių (UNRRA) gauna maistą ir kt. pašalpos. Kurie gyvena privačiai, tai nieko negauna.

Karas baigėsi, dauguma džiūgauja, o lietuviai nuolat puola į pesimizmą. Niekas mūsų nesupranta, nepadeda oficialiai. Ir už ką? Vokietijoje yra lietuvių sąjunga, kuri nori sužinoti iš Europos iš kariškos valdžios apie lietuvių padėtį. Bet su mažos tautos nariais nesiskaitoma, nieko nesužinoma.

Lietuvių klausimas Vokietijoje yra signalas, kad raudonoji rytų banga sparčiai ruošiasi nušluoti visą Europą, vėliau užvaldyti visą pasaulį. Tam bolševikai ruošėsi 25 m.

Taigi, Europa vėl skerdynių išvakarėse. Mums tai yra aišku, todėl ir norime, kaip galint greičiau, iš Europos išvykti.

Pirmoje eilėje lietuviams reikalinga politinė pagalba. Amerikos valdžia, kaip šalis, mūsų reikale daug galėtų padėti. Gal būtų galima padėti lietuviams išvykti į Kanadą, į Braziliją, į Ameriką ar kur kitur. Tas mums ne taip svarbu. Bet mums labai svarbu žinoti, ar mes galime tikėtis sulaukti pagalbos iš Amerikos.

Lietuvos dukra

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

LINKSMAI VIEŠĖJOSI

Užpraeitą sekmadienį LVS 9 skyrius turėjo privatinį suvažiavimą pas Kušlius, Winnamaug Rd., Watertown, Ct. Šis suvažiavimas buvo suruoštas tam, kad tinkamai padėkojus ir pavaišinus tuos, kurie taip nuoširdžiai darbavosi ir pagelbėjo įvykdyti sėkmingai LVS skyriaus ir American Friends of Lithuania pikniką. Kušliai savo ūkyje pagamino skanius pietus, gražiai papuošė stalus sode, kur visi valgė ir gėrėjosi Kušlių ūkiu. Svečiai, pasisotinę, pasakė daug gražių kalbelių. Visų buvo klausiama: Kas atsitiks su Lietuva? Kaip mes galėtume prisidėti jai pagelbėti? Kodėl mūsų vadai nesusitaiko vieningai dirbti tėvynės labui?

Nors LVS skyrius dar tik lėkovo mėnesį pradėjo darbuotis, bet jau kelis šimtus dolerių pasiuntė į centrą, taipgi stengiasi nepamiršti ir mūsų spaudos reikalų. Toliau stengsimės daugiau pasidarbuoti. Dalyvavo: Kušliai, Jeseliūnai, Senkai, Liūnai, Ramanauskai, Mikėnai, Daugskurdžiai, Pranskiečiai, Adams su šeima ir dr. M. J. Colney su šeima, Anna Sabas, Frances Leadeka, Mary Krugelienė, Stephen Geonaitis, Benny šilkauskas, Charles Dapkus, Steponavičiai, Edward Kušlis, Jule Prasauskaitė, Patricia Prasauskaitė, Joan Peterson, Lillian Kušlis, Alvera Kušlis.

LVS skyriaus ir American Friends of Lithuania valdybos nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie tik prisidėjo ir pagelbėjo piknike, liepos 29 d.

Dr. M. J. Colney

Lietuvai Vaduoti Sąjungos finansinė atskaita

Pajamos ir išlaidos nuo LVS susiorganizavimo dienos, Tabor Farm, Sodus, Mich., 1941 m. birželio 7-8 d.

PAJAMAS:	
1941 metais	$2,708.34
1942 metais	1,521.85
1943 metais	6,691.05
1944 metais	9,466.74
1945 m. iki Birželio 30 d.	8,724.35
Viso	$29,112.33
IŠLAIDŲ:	
Nuo Birželio 7, 1941 iki Birželio 30, 1945	27,441.71
Balansas išde liko	$1,670.62
VISAS LVS TURTAS 1945 m. LIEPOS 1 D.	
Pinigų banke	$1,670.62
Knygų inventorius (vertė doleriais):	
Timeless Lithuania	1,200.00
Lithuania Under the Sickle and Hammer	7,640.00
Krutamų paveikslų filmos	301.72
Viso LVS turto turi	$10,812.34
1944 METŲ IŠLAIDŲ ATSKAITA:	
LVS administracijos ir raštinės išlaidos ir sekretoriaus alga	699.50
Seimas ir suvažiavimai-posėdžiai	1,387.40
Parama užsienyje	500.00
Peticijos Prez. Rooseveltui ir $5,000,000 Karo Bonų vajaus išlaidos	665.56
LVS vajaus laiškai ir skelbimai	1,200.00
Kalbėtojams kelionių atlyginimai	1,083.12
Prez. Smetonos apeigų išlaidos, paveikslai, raštai apie Lietuvą ir tt.	259.58
Laidotuvių apeigų filma ir jos pagaminimas	301.72
Knygų išleidimo ir siuntinėjimo kaštai	3,744.47
Viso	$9,841.35
1945 METŲ IŠLAIDŲ ATSKAITA IKI BIRŽ. 30 D.	
LVS Administracijos ir raštinės išlaidos ir sekretoriaus alga	$699.50
Seimai ir suvažiavimai, spauda ir Amerikos Lietuvių Misijos delegacijų išlaidos Washingtone, San Francisco, etc.	8,356.98
Kelionių išlaidos prakalboms ir specialiais reikalais	955.70
B. K. Balučiui	500.00
Vainikai, gėlės ir tt. apvaikščiojimo dienomis	27.50
Knygų spauda, siuntinėjimas ir skelbimai	2,388.67
Viso	$12,952.70

J. KRIPAS, LVS Finansų Sekretorius.

Lietuvis daktaras majoro laipsnyje

NEW HAVEN, CONN. — Prieš keletą dienų netikėtai teko susitikti Antanavičių sūnų Povilą, iš kurio patyriau, kad jo brolis dr. Mykolas Antanavičius Anton yra pasiekęs majoro laipsnį karo tarnyboje ir šiuo metu yra Pacifiko salose.

Širdingai sveikiname dr. majorą Anton su aukšto laipsnio pasiekimu ir laukiame laimingai grįštant pas tėvelius, į mūsų koloniją. Dr. M. Anton tėveliai yra šv. Kazimiero lietuvių parapijos nariai. Jie neseniai buvo užsakę savo bažnyčioje gedulo mišias už pnios Antanavičienės brolio sūnų Bronių Gudaitį, kuris žuvo karo fronte, Vokietijoje.

Pažinojau dr. majorą Anton, kai jis dar lankė High School. Jis atrodydavo visados gerai nusiteikęs, įdomus ir darbštus. Jis labai mėgdavo skaityti gražiosios literatūros kūrinius.

Toki asmenys, kaip dr. majoras Anton (o jų turime nemažai) galės daug padėti Lietuvos laisvės atsteigimui. Jų žodis turės daug reikšmės amerikiečių sluogsniuose. Amerika, be abejo, paklausys kareivius kovojusius už tautų laisvę ir patenkinus jų norus.

Kiek girdėti, Karių Motinų klubas ruošiasi iškilmingai pasitikti grįžtančius karius. Be abejo, tos pasitikimo iškilmės sulies lietuvius į vieną šeimyną ir subendrins mūsų idėjas.

J. D-nė

SLA 4-to apskričio metinis išvažiavimas

NEW HAVEN, CONN. — Šie metai atrodė, kad dėl karo priežasties SLA 4-to apskr. metinis išvažiavimas negalės įvykti. Tačiau atsitiko taip, kad žiaurusis karas, besitęsęs arti penkerių metų, užsibaigė ir SLA 4-to apskričio metinis išvažiavimas įvyks rugsėjo 2 d., Sea Cliff, Light House Point, New Haven, Conn. Prasidės 2 v. p. p.

Išvažiavimas bus tokis, kokio seniai laukėm: bus išreikš tas džiaugsmas dėl karo pabaigos ir mūsų pergalės, bus pagerbti žuvusieji už tautų laisvę bei išlaikymą demokratinių principų. Gros geras orkestras, bus gėrimų ir užkandžių. Kalbą pasakys SLA centro sekretorius M. Vinikas apie konversijos reikalus, bus ir daugiau pranešimų ir paaiškinimų apie vėliausius pasaulio įvykius.

Šiemet, kaip niekad pirmiau, turi plačiau pasireikšti SLA siekiai ir idėjos ir tai turi įvykti šiame išvažiavime, į kurį, tikimės suplauks didelė minia, nes gesolino jau netrūksta.

Rengimo komisija.

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. EB 1305 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1334 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SEIGFRIED & ADOLF POLKOWSKI
(Wymphy's Hamburger System)
1334 Broadway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9684 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1202 Bay Ridge Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CONSTANCE LENSTROM
1202 Bay Ridge Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. GB 9509 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1891 — 50th Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SELIG PUGATCH
1891 — 50th St., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. GB 7119 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3422 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MORRIS SHERMAN
3422 Church Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. GB 4986 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 500 Prospect Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
PATRICK BURKE
500 Prospect Place, Brooklyn, N. Y. T

NOTICE is hereby given that License No. EB 4652 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 7416 — 3rd Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MORRIS COHEN
7416 — 3rd Ave., Brooklyn N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. EB 664 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 794 Graham Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SIDNEY RAVITZ
194 Graham Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. EB 241 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 416-24 — 5th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
REGAL BOWLING CENTER, INC.
416-24 — 5th Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. EB 686 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 203-5 Kings Highway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
KINGS HIGHWAY BOWLING ALLEYS, INC.
203-5 Kings Highway, Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. EB 1941 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1645 St. Johns Place, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MOLLY GOLDSTEIN
1645 St. Johns Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 681 & EB 1280 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 90-98 Flatbush Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
STATE BOWLING & BILLIARD ACADEMY, INC.
90-98 Flatbush Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. RL 8227 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 434 Humboldt Street, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
ANTONIO BOCCIO
434 Humboldt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1325 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 962 Lafayette Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ISIDORE SOLOMON
962 Lafayette Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1444 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 376 Union Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANNA BISZESKI
Est. of Anthony Bizer
376 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4950 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 9423 Foster Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FOSTER AVE. MARKET, INC.
9423 Foster Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4790 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 158 Buffalo Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SAMUEL MARCUS
158 Buffalo Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7548 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2928 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CARL ACCARDI
2928 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 680 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1906 — Avenue M, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
P. & M. DELICATESSEN, INC.
1906 — Ave. M, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 678 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 492 — Avenue P, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EVELYN & MIRIAM SOBEL
492 — Ave. P, Brooklyn, N. Y.

LICENSES
Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. EB 1358 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 990 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MEYER & BENNY GREENBERG
990 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 638 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 332 Stagg Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CONRAD WOLF
332 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 698 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3121 Quentin Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HAROLD J. YAUCH
3121 Quentin Rd., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1386 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4323 — Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HENRY GARBE
4323 Avenue D, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1162 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4606 — 7th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
META STREICH
4606 — 7th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9118 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 52 Prospect Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
RAMON RUIZ
52 Prospect St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1144 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 761 Rogers Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SOLOMON DAVIDOFF
761 Rogers Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. GB 4380 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2031 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
FRANK TRIMBOLE
2031 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y. R

NOTICE is hereby given that License No. GB 955 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 187 Buffalo Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
BEN DUBINETT
187 Buffalo Ave., Brooklyn, N. Y. R

WILLIAM PASCHALL
718 Callowhill Street,
PHILADELPHIA 23, PA
Vienas iš didžiausių mėsos sandėlių Philadelphijoje.
Mes pristatome mėsą ligoninėms, restoranams ir kitoms vietoms
Telefonai:
Main 7626 Lom. 0677
" 7458 " 2293

ANTHONY WASKES
RESTORANAS
Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai
3904 FRANKFORD AVE.,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEL. 5220

Lietuvių Naujienos
Mėnesinis žurnalas $1.00 met.
332 North 6-th Street,
PHILADELPHIA, PA.

WOODLAND CAFE
B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasižmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Licensed Penna and New Jersey
1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel.: DEW 5136

ARROWHEAD RESTAURANT
Edward Jennings Zdančiukas, sav.
Įvairios rūšies gėrimai ir valgiai.
Puiki vieta, pavyždingas patarnavimas
208-212 EAST MAIN ST., NEW BRITAIN, CONN
Telefonas: 6887.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110
Moderniška laidojimo įstaiga: didelė graži kopłyčia erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai.
Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, dieną ar naktį — mes visados pasirengę jums suteikti geriausią patarnavimą.

QUALITY MARKET
Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią, pirmos rūšies maistą.
VIKTORAS ABECIŪNAS
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.
Telefona: 1481.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper Established 1886 by J. J. Paukštis

PUBLISHED EVERY FRIDAY
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-0862

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse $3.00
Kituose kraštuose $3.50

Advetising rates on application

Visuotinis seimas

Amerikos Lietuvių Tarybos iniciatyva, netrukus manoma šaukti visuotinis Amerikos lietuvių seimas.

Po praeito karo, kaip žinoma, taip pat įvyko visuotinis lietuvių seimas New Yorke. Tada, tiesa, politinė Lietuvos būklė buvo aiškesnė, negu šiandien.

Bet ir dabar, karui pasibaigus Lietuvos klausimas turės paaiškėti. Mes manome, kad ir dabar Lietuva turės atgauti savo laisvę. Bet tai galės būti pasiekta tik visos lietuvių tautos bendromis pastangomis.

Kaip niekados, šiandien reikalinga visų Amerikos lietuvių vienybė. Todėl, reikia manyti, kad toks seimas sujungs Amerikos lietuvius kovai dėl tėvų žemės laisvės.

Mes sveikiname seimo šaukimo sumanytojus.

LIETUVIŠKOS VIENYBĖS BEIEŠKANT

Rašo A. DAUJĖNAS
Vienybės bendradarbis Europoje

VISI NORI VIENYBĖS

Išskyrus mūsų tautos laisvės priešus, šiandien tikrai nerastum pasaulyje nė vieno, doro lietuvio, kuris drįstų pasakyti, kad mums nereikia vienybės. Visi vienodai galvojame, visi gerai suprantame, visų tautinė sąžinė vienodai kužda: — mes turime susiburti, susijungti, vieningai dirbti ir vieningai kovoti už savo švenčiausius Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės idealus, nes tik vienybėje yra tikroji didžiausioji galybė!

bė!

Nerasi taip pat ir tokių, kuris būtų ginčijęs ar ginčytų dabar, kad ir netolimoje praeityje mums nereikėjo daugiau vienybės arba kad jos nebereikės kada nors ateityje. Kiekviena tauta ir kiekviena valstybė jos siekė ir sieks. Tik, deja, ne kiekviena tauta yra lygiai tomis vieningumo dorybėmis apdovanota. Ne kiekviename laikotarpyje tautos vienodai tarpusavy solidarios, kartais daugiau, kartais mažiau tarpusavy riejasi, piaunasi, skaldosi, per tai silpsta ar net nusižudo. Istorija betgi rodo, jog tik tos tautos turėjo laisvę ir pajėgė ką nors tikrai didingo sukurti, kurių charakteris linko prie vidujinės drausmės ir vienybės. Tai yra aukštesnė vienybė, negu ta, kurią smurtu ar prievarta policinis rėžimas išreikalauja: tokios "vienybės" anksčiau ar vėliau baigiasi katastrofomis. Pavyzdžiui — naciškoji Vokietija. Ateityje be abejo taip baigsis komunistinės rusų bolševikų "vienybės" diktatūra.

GYVYBINIS REIKALAS

Bet lietuvių tautai, visiems josios vaikams, prie gimtosios žemės dar prikibusiems ar po platųjį pasaulį išsiblaškiusiems šiandien, dabar ir ypač reikia vienybės. Tai stačiai gyvybinis reikalas. Niekad dar mūsų tauta nebuvo tokiuose sunkumuose ir tokiuose pavojuose, kaip per šį karą ir per priešų okupacijas, ypač per raudonojo slibino okupaciją, kuris tikrai yra pasiryžęs mūsų tautą dvasiškai ir fiziškai praryti. Tik per plačiausią ir visišką vienybę mes šiandien dar galime sutelkti pakankamai jėgų šiam slibinui pasipriešinti, naujai laisvei atkovoti! Skundžiamės, kad vienybės stinga, kad vis yra vienybės ardytojų. Kiti vėl šioką tokią poros ar daugiau frakcijų vienybę sulipdą, išdižiai kalba: — Vienybė yra, mes ją jau turime. Yra tik vienybės ardytojų, bet jų tik saujelė. Jie nieko nereiškia. Ką nors reiškiame tik mes. Kadangi mes atstovaujame visą tautą, tai nėra reikalo kreipti dėmesio į vienybės ardytojus...

SKAUDŽIOS ŽAIZDOS

Štai samprotavimas, gal būt labai teisingas, o gal būt ir klaidingas. Kiekvienu atveju dabartinėmis sąlygomis jis žalingas, nes tokiu būdu niekad prie realios lietuviškos vienybės nebus prieita. Tokiu būdu, kada kaltinamasis pasidaro savo paties teisėju arba kada visi susigrupavimai pradės skelbti, jog tik jie atstovauja daugumą ir "vienybę," jog kitokios vienybės ir būti negali, jog visi kiti, kurie nepritaria, yra tik vienybės ardytojai, ir kad užtenka vien mūsų vienybės, — tokiu būdu

Daugiau! Kokiais gražiais žodžiais kas bedangstytų žaizdas, jos vistiek skauda ,visi jaučia, visi mato ir visi supranta. Tat aiškiausiai matyti ir iš Amerikos lietuvių spaudos, iš darbų, iš nuotikių. Taigi, matyt, kad keliai, kuriais pakrypo mūsų organizacinis gyvenimas Lietuvai gelbėti ir už josios laisvę kovoti, nėra dar nei tobuli, nei labiausiai našūs...

MORALINĖ PAREIGA

Nieko nėra visiškai tobulo, ką savo rankomis sukuria žmogus. Bet siekti, kad būtų tobuliau, negu yra, — žmogui įgimta. Nebuvo vienybės lietuvių tarpe prieš karą, nėra jos dar ir dabar, nors kažin kaip reikėtų! Nebus tobulos vienybės ir ateityje. Bet ar dėl to reikia nusivilti dėl praeities nepasisekimų, dėl dabarties kliuvinių, dėl ateities iliuzijų? Tik per naujas pastangas, naujų kelių ir priemonių ieškojimą ateis gal pažanga, pagerėjimas, patobulėjimas!

Mūsų visų pilietinė ir molinė pareiga tų priemonių ieškoti. Ne dėl to, kad vienas už kitą gudresni pasirodytume, ar kad didesni patrijotai, ar kad tik mokytume kitus. Visa tai dabar neturi reikšmės. Galiu čia skelbtis šimtą kartų už tave gudresnis, gali tu skelbtis ir tūkstantį kartų už mane gudresnis, — Lietuvai nuo to ne kiek nebus lengviau po okupacijos jungu ir lietuviškoji vienybė nuo to nė kiek nesustiprės. Gali tu skelbtis didžiausiu patrijotu ir galvoti, jog tik tu esi išbrendęs kitus mokyti, — ir nuo to Lietuvai nebus nei šilčiau, nei vienybės gausiau.

ATOMO BOMBA IR STALINAS

Būdinga, kad beveik visa Amerikos spauda, rašydama apie atomo bombos išradimą, vienokiu, ar kitokiu būdu, tai sieja su Stalino politika. Kiek viename laikraštyje keliamas klausimas:

Ar Stalinas žinojo apie atomo bombą?

Nėra abejonės, kad Potsdamo konferencijoje Stalinui buvo pranešta apie šį naują, nepaprastą išradimą. Bet taip pat nėra abejonės, kad atomo bombos paslaptis buvo žinoma tik mažam Amerikos, Anglijos ir Kanados mokslininkų ir valstybininkų būreliui.

Kad žinia apie naujo baisaus ginklo išradimą nebuvo per daug maloni Stalinui, buvo matyti ir iš to, kaip į tai reagavo Maskvos spauda. Tuo tarpu, kai Amerikos ir Anglijos spauda buvo kupina ilgiausių aprašymų apie atomo bombą ir jos veikimą, tai Maskvos laikraščiai pasitenkino, įdėdami trumpą, be jokių komentarų, žinelę apie šį, gal būt didžiausią žmonijos istorijoje, išradimą. Vietoj rašę apie atomo bombą, Maskvos laikraščiai pranešė, kokie Sovietų Sąjungos mokslininkai, pasižymėję šiame kare, yra vyriausybės apdovanoti.

Netenka abejoti, kad Sovietų Sąjungos mokslininkai taip pat tyrinėja atomo energijos galimumus. Bet galime būti tikri, kad praeis dar daug laiko, iki kitų kraštų mokslininkai sugebės pasiekti tai, ka yra laimėję amerikiečiai, anglų ir kanadiečių padedami.

Yra žinoma, kad daugelis išradimų priklauso Prancūzijai. Bet tik Amerika, turėdama neapskaičiuojamus išteklius, daugelį tų išradimų, ypač Edisono genijo dėka, sugebėjo įgyvendinti.

Atomo bombai, kaip žinoma, ruošėsi ir vokiečiai. Bet tuo pačiu metu, kai vokiečiai ruošiasi tam baisiam ginklui, tai Amerikos ir Anglijos mokslininkai taip pat nesnaudė. Tyliai, visuomenei nežinant, labaratorijose ėjo lenktynės, kurias, betgi, laimėjo Amerika. Kodėl? Todėl, kad Amerika tam tikslui galėjo skirti fantastiškas sumas pinigų.

Galime būti tikri, kad šitas amerikiečių laimėjimas, naujo baisaus ginklo išradimas, turės didelės įtakos tiek socialiniam, tiek politiniam gyvenimui. Atomo bomba turės įtakos ir būsimiesiems valstybių santykiams, ypač būsimajai taikos konferencijai.

Tik dabar, kaip niekados pirma, mums aišku, kodėl prezidentas Trumanas, kalbėdamas Berlyne, pareiškė, kad Amerika šiame kare nesiekia nei teritorijų, nei pelno. Sakydamas tuos žodžius, Trumanas, netiesioginiai, taikė Stalinui ir jo imperialistinei politikai.

Dabar aišku, kad, tai sakydamas, Trumanas savo rankoje turėjo "triupų tūzą." Jis žinojo, kad Amerika, laimėjusi karą, neketina pasiduoti kovoje dėl taikos.

Tikrąją šių Trumano žodžių prasmę Stalinas, greičiausiai, suprato tik po to, kai jis išgirdo apie atomo bombos sprogimą Japonijoje.

Nenuostabu, kad Sovietų Sąjunga pasiskubino paskelbti karą Japonijai. Dabar, kai Japonija jau pasidavė, Stalinas galės sakyti, jis taip pat kariavo... dvi dienas.

Atomo bomba Staliną nustebino nemažiau, negu japonus.

V. J. Alv.

SENATORIAI IR BALTIJOS VALSTYBĖS

San Francisco čarterį svarstant, Senate įvyko įdomios diskusijos tarp dviejų senatorių — Tunnell ir Wheeler.

Senatorius Wheeler, nepritardamas čarteriui, savo kalboje keliais atvejais prisiminė Baltijos valstybes. Dėl to kad čarteris nieko gero nežada toms valstybėms, senatorius Wheeler ir kėlė neigiamas jo puses.

Pasikalbėjimas tarp senatorių Tunnell ir Wheeler, kaip pateikia Congressional Record, buvo toks:

SEN. TUNNELL: Aš pastebėjau, kad jūs keletą kartų užsiminėt Estiją, Latviją ir Lietuvą.

SEN. WHEELER: Taip.

SEN. TUNNELL: Gal senatorius galėtumet mums paaiškinti, ar tai yra argumentas už ar prieš čarterio ratifikaciją. Kitais žodžiais, kiek tai liečia tas valstybes, ar mes nebūtume tokioje pat padėtyje, nežiūrint kaip būtų su čarteriu?

SEN. WHEELER: Aš pripažįstu ,kad mes nieko dėl to negalime daryti. Bet aš nenorėčiau matyti Jungtines Valstybes dubdant savo sutikimą užimti Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Rumuniją ir Bulgariją ir pastatyti tose valstybėse svetimą valdžią, kuri įsakytų — "Jūs turite paskirti totalitarinę valdžią." Aš nenoriu, kad mūsų kraštas būtų dalimi tokio pasielgimo. Aš labai gailiuosi dėl to, ką Rusija toms valstybėms padarė.

Mūsų prezidentui aš kartą pareiškiau, kad "Rusija turi geriausios progos po šio karo susilaukti draugiškesnio pasaulio nusistatymo negu bet kada. Bet jeigu Rusija ir toliau elgsis taip, kaip Vokietija, bus agresorė, užims Lietuvą, Latviją, Suomiją ir Lenkiją, reikalaus savo įtaką praplėsti Norvegijoje, Švedijoje ir reikalaus Dardanelių, Balkanų, tai visuomenės sentimentas šioje šalyje labai greitai pasikeis. Aš manau, kad tai tiesa, ir jeigu Rusija toliau taip darys, ji padarys didelę klaidą, o šis čarteris pavirs bereikšmiu popieru.

SEN. TUNNELL: Ar Senatorius manote, kad jeigu Amerika ratifikuos čarterį ir jis įeis į galę, mes taip pat ratifikuojam ir duodam savo sutikimą tam, ką čarterio organizacijos narys anksčiau yra padaręs?

SEN. WHEELER: Aš linkęs manyti, atvirai kalbant, kad ratifikuodami šį čarterį, mes tuo pačiu kartu Rusijai pareiškiam: "Jūs galite daryti ką tik jūs norite su tomis valstybėmis." Tokia yra mano išvada. Gal būt aš klystu, bet toks yra mano įsitikinimas...

MŪSŲ DIENŲ ĮVYKIAI

V. M. KLAUSUTIS

SABEIKA RAŠO

Karys Aleks. Sabeika, savo laiške iš Vokietijos, rašo: "Amerikos kariai, grįžę iš Europos, bus geresni piliečiai, negu buvo prieš karą. Jie sako: netikėsim politikieriams ir diktatoriams, mes žinom ką jų politika davė Europai ir kitiems pasaulio kraštams".

Svarbus pareiškimas. Amerikos kariai, išgyvenę eiles kovų, turi daug patyrimo, jie supranta Europos ir Amerikos vadų politikos vingius.

Anglai, išgyvenę karo baisenybes, išmoko suprasti, ką reiškia jų vadų politika. Nenuostabu, kad anglai pašalino Churchill ir jo vienminčius iš valstybės vairo. Neabejojam, kad rusai panašiai pasielgtų su savo vadais, jei jie turėtų rinkimų, spaudos ir susirinkimų laisvę.

Amerikos piliečiai, ypač grįžę kariai, tars žodį dėl savo vadų 1948 m. rinkimuose. Tenka laukti naujos politinės krypties ir Amerikoj.

NEMALONI TEISYBĖ

Washingtone leidžiamas Amerikos geležinkelių unijistų laikraštis Labor, turįs virš milijoną skaitytojų ir laikomas patikimu žinių teikėju, liepos 28 d. rašo:

"1930 m. tarptautiniai bankininkai pasiūlė planą paskolinti Vokietijai 300 mil. dolerių . J. P. Morgan firma ir Amerikos industrialistai prisidėjo. Mūsų diplomatai užsieny protestavo, bet Thomas W. Lamont, J. P. Morgan firmos vedėjas, pasiekė Valstybės Departamentą, kur sėdėjo pulk. Henry Stimson, dabartinis karo departamento sekretorius ir todėl paskola Vokietijai buvo patvirtinta. George A. Gordon, mūsų ambasados Berlyne charge d-affairs, parašė Valstybės Departamentui, kad vokiečiai industrialistai skolina pinigus Vokietijos ginklavimuisi, bet Valstybės Departamentas ignoravo savo diplomato įspėjimą."

Dabar tarptautiniai bankininkai, industrialistai ir komersantai, norėdami padaryti gerą biznį su rusais, rengiasi skolinti pinigus Rusijai. Sovietai nori gauti keletą bilijonų dolerių, jie sako — pinigai reikalingi atstatymui.

Vokietijos nacių rėmėjai, skolindami pinigus užsieny, sakė, kad pinigai reikalingi subankrūtintos Vokietijos ekonomijos atstatymui. Taip sakė ir Benito Mussolini, užsieny skolindamas pinigus. Taip gali pasikartoti ir po šio karo.

NUSIGANDO

Kai kurie Roosevelto eros "demokratai" ir "liberalai" nusigando pamatę naujai atgaivintos Amerikoj komunistų partijos šešėlį. Jie sako: komunistai keičia savo politikos gaires, rengiasi pasaulinei revoliucijai.

Šie mūsų bailiai minkštagalviai buvo didžiausi Rusijos rėmėjai, lend lease teikimo propagatoriai. Jie pamiršo prezidento Roosevelto žodžius: "Maskva nesirengia pasaulinei revoliucijai, ji rengiasi atstatyti rusišką imperiją." Tie patys demokratai, kurie dabar dreba iš baimės, neseniai sakė, kad Stalinas panaikino komiterną, kad komunizmas nepavojingas Amerikos demokratijai ir t. t.

Susidaro įspūdis, kad mūsų "demokratai" nepasitiki Roosevelto žodžiais. Jei 1928 m. Amerikos žmonės tikėjo Hoovario pareiškimais, kad "prosperity is just around the corner," tai kodėl negali pasitikėti Roosevelto žodžiais.

Mūsų nuomone, komunistų politika principe nepasikeitė, keičiama tik jos taktika. Rusų vadų politika labai lanksti ir apgavinga, bet Amerikos vadai ir visuomenė dar nesupranta ir nepažįsta sovietų.

Visiems jau aišku, kad bolševikų "revoliucija" Europoje vykdoma dinamiško militarizmo jėga. Dabar bolševizmas galingas ir įtakingas badaujančioj Europoj. Bet kas padėjo bolševikams įsigalėti? Aišku ir be aiškinimo.

MĖGINKIME SUSITARTI

Ką manau apie kitus, to ir iš savęs reikalauju. Labai gerai žinau, kad nuo pradžių pradėkime, kelkime nuomones, laisvai diskusijai, mėginkime įdėti savo geriausią valią, nuoširdumą ir bešališkumą, — kiek tai nuodėmingam žmogui iš viso galim pasiekti.

Vienybės! Vienybės!... — šaukiame visi. Vienybė — galybė, o tai — brangus dabar dalykas. Reikia jos nusipelnyti. Todėl reikia nuolat stengtis, nuolat norėti, nuolat tikėti, kad jos pasiekime, kad bet prie jos priartėsime. Ar kad palikdami tuo, kas buvome ir esame, surasime vienus ir tuos pačius bėgius tikriausiam keliui į teisingumo ir laisvės pergalę!

Tad mėginkime išsiaiškinti ir susitarti.

Lietuvių visuomenės nevienybė, skaldymas, partinės, idėjinės, religinės rietenos, ginčai, susipykimai, tarpusavio kovos ir peštynės, — sena tai istorija. Sena, kaip pati mūsų tauta, kaip jos organizacijų gyvenimas.

Negrįžkime tuo tarpu į praeitį. Daugelis, o gal visi čia turime nuodėmių, didesnių ar mažesnių. Jei dėl tų nuodėmių dar ir šiandien už plaukų tąsysimės, kasas rausime ar, kaip kaimo bobutės, vis atsiplėšusios sijonus, rodysimės, nieko iš to naudos neturėsime dabarčiai, nei Lietuvai padėsime.

(Bus daugiau)

VAKAR, ŠIANDIEN IR RYTOJ

V. TYSLIAVIENĖ

BRITŲ PROTESTAS

Lend-lease įstatymas, veikęs nuo 1941 m. kovo mėn. iki šių dienų, pagaliau, prezidento Trumano įsakymu, panaikintas.

Iš 84 valstybių, gavusių lend-lease pagalbą iš Amerikos, Anglija, pirmoji, išreiškė savo protestą, nors gerai žinojo, kad karui pasibaigus, turi baigtis ir lend-lease.

Britų premjeras Clement Attlee skundžiasi, kad Anglija atsidūrė kritiškoj padėty. Tuo tarpu Churchill, kuris 1941 m. sakė — "tik duokite mums įtaisus, o darbą mes atliksime," dabar stebisi, kodėl Amerika taip "šiurkščiai pasielgė su ištikima sąjungininke," davusia progos Amerikai pasiruošti karui.

Nei vienas, nei kitas, reikšdami savo protestą, neprisimena, kada Anglija atmokės tuos 29 bilijonus dolerių...

KAIP GERI KAIMYNAI

Kongresui priėmus lend-lease įstatymą, prezidentas Rooseveltas, vienoje spaudos konferencijoje, 1941 m., laikraštininkams aiškino:

Lend-lease yra tas pats, kaip sakysime, mūsų kaimyno namui užsidegus, mes paskolinam jam švirkšlį gaisrui užgesinti. Geras kaimynas, suprantama, gaisrą užgesinęs, švirkšlį mums grąžina, o jei ugnį begesinant jį sugadino, tai, žinoma, grąžina jį pataisęs. Tokiu būdu lend-lease amerikiečiams nekainuos nė cento, nes mūsų sąjungininkai, kaip geri kaimynai, vėliau atsiskaitys...

Betgi praktikoje, pasirodo, yra visai kitaip. Jau dabar Amerikos gyventojai įspėjami nesitikėti atlyginimo. Atrodo, kad ir tie karo pabūklai, kuriais Amerika apginklavo ir sustiprino ištisas valstybes, taip pat nebus grąžinti. Dėl to labiausiai susirūpinę kai kurie kongresmanai ir senatoriai, bijodami, kad kartais šio karo sąjungininkės nepanaudotų tuos pačius ginklus prieš Ameriką...

REVERSE LEND-LEASE

Lend-lease dėka Amerika išsiuntinėjo tūkstančius lėktuvų, tankų sunkvežimių, visokiausių mašinų fabrikams ir ūkio darbams, pastatė aerodromus, namus, tiltus, išsiuntė milijonus tonų maisto, tabako, chemikalų, vaistų ir t. t. Viso 41 bilijonų dolerių vertės. Net ir didžiausi ekspertai pripažįsta, kad sunku nustatyti kur lend-lease prasideda ir kur jis baigiasi.

Daugelyje valstybių, kaip praneša mūsų kariai, lend-lease nieko gero neatliko, bet, priešingai, labai pakenkė mūsų prestižui ir kai kur amerikiečiai išjuokiami, kaip "United Suckers of America."

Artimuose Rytuose, pvz., kur žmonės gyvena didžiausiame skurde ir pagalba tikrai buvo reikalinga, tai geriausi konservuoti maisto produktai, kurių čia negalėjome nusipirkti nei pinigais, nei punktais, beveik dvigubai padidinta kaina pardavinėjami krautuvėse. Net ir mūsų kariai, maitinami britų maistu, nematydavo tų lend-lease produktų.

Bet didžiausias jų pasipiktinimas, tas dėl būdų, kuriais sąjungininkai atsilygino (reverse lend-lease). Britai, pvz., už nuodojimą prieplaukų lend-lease daiktams ir krauti imdavo didelius mokesčius. Už kiekvieną Amerikos kareivį, gabenamą frontą britų laivais imama po 75 dol. Net ir aerodromus statant, už kiekvieną nukirstą medį salose, imta po 5 dol. Tai tik keli pavyzdžiai, kaip sąjungininkai Amerikai "atsilygino" už lend-lease, išskaitant net 5 bilijonus dol.

Mūsų kareiviai sako, kad vietoj lend-lease, teisingiau būtų buvę sakyti "give away".

TAI MUMS ATSILIEPS

Visos tos išlaidos, suprantama, daugiausia atsilieps į Amerikos gyventojų kailį. Tai reiškia, kad kiekvienas vyras ir moteris Amerikoje, savo uždarbiu turės dalinai prisidėti išlaikyti anglą, rusą, prancūzą, kiną ir kitus.

Pereitą pavasarį Kongresas pratęsė lend-lease vienriems metams, iki 1946 m. birželio 30 d.

Prezidentas Trumanas taip staigiai lend-lease nutraukė gal dėl to, kad jis, be abejonės, ruošiasi 1948 m. rinkimams. Prezidento Roosevelto išlaidžiu projektus, prez. Trumanas žinojo, kad skaudžiai gali jam atsiliepti lend-lease, kuris Amerikos visuomenėje niekad nebuvo populiarus. Anot administratoriaus Crowley, "tai būtų pakenkę mūsų autoritetui..."

Panaikinus lend-lease, Amerika anaiptol nenustoja šelpus pasaulio. Dar turim UNRRA, Bretton Woods, Eksporto-Importo banką, taip pat ir mažesnes šalpos įstaigas, kaip War Fund ir t. t. Ne be reikalo čia atvyko ir de Gaulle. Ne be reikalo atvyksta britų delegacija, — Lord Halfax ir Lord Keynes, Bretton Woods projekto autorius.

Tokiais keliais eidama, aišku, Amerika neilgai bus tuo turtinguoju dėde, kuris jau ne prašomas, bet stačiai reikalaujamas duoti. Juk ir Dėdės Samo ištekliai kada nors išsisems, o jei apsidairysime, tai nemaža skurdo pamatysime ir čia.

Todėl amerikietis ir klausia: Kodėl Didė Samas nori atimti mums paskutinius marškinius?

Tai klausimas į kurį mūsų valstybinin kai turės atsakyti ateityje.

AR SOVIETŲ AGENTAMS PASISEKS SUGAUDYTI LIETUVIUS EUROPOJE?

Lietuvių repatriacija į kalėjimus ir mirtį

Rašo ALGIS DAUJĖNAS
Vienybės bendradarbis Europoje

Rusų įžulumas ir aktyvumas šiuo atžvilgiu pasiekia netikėtinų ribų. Štai prieš mane guli laiškas pažįstamo lietuvio karininko, kuris praėjusiais metais, bolševikų politrukų persekiojamas ir vengdamas likti pabėgėlių lageryje, neberasdamas kitos išeities, užsirašė eiliniu kareiviu į Prancūzijos svetimšalių legioną (Legion etrangere), kovėsi pirmose eilėse prie Reino ir Dunojaus, o dabar su savo daliniu išvyksta į Afrikos dykumus. Jis tarp kitko rašo (laiškas 1945 m. liepos 17 d.):

"...vakar buvau iškviestas pas pulkininką ir jo kabinete pamačiau du netikėtus svečius, vienas — sovietų karininkas, antras — sovietų konsulas prancūziškoje Afrikoje. Iškvietimo tikslas pasirodė— aptarti mano tautybės ir pilietybės klausimą ryšium su tuo, kad dabar ir mūsų legione esantieji rusai ruošiami išrepatrijuoti Rusijon pas tėvą Juozapą... Sovietų karininkas ir konsulas pretendavo mūsų pulkininkui, jog ir aš, kaip lietuvis, "taigi sovietų pilietis" turiu būti repatrijuojamas. Sovietų agentai, matyt, neabejojo, kad tam atsirastų kliūčių arba kad aš pats to malonumo neturėčiau... Bet mūsų pulkininkas, matyt, abejojo ir todėl specialiai mane išsišaukė akistaton. Ir koks koks buvo bolševikėlių "nustebimas," kaip aš pareiškiau, kad esu lietuvis, nesu, nebuvau ir nenoriu būti "sovietskij graždanin" ir jų "rojų," kurį gerai ant savo kailio pažinau 1940-41 metais, nenoriu ir nemanau važiuoti... Po to pasikalbėjimo sovietų agentėliams prancūzo pulkininko akyse buvo didelis konfūzas, jautėsi kaip šlapia mazgote gavę per lūpas. Bet nenusileido ir akiplėšiškai reikalavo savo "piliečio"... Žinoma, aš pasilikau, bet pulkininkas kažką jiems minėjo, kad mano reikalą galutinai turėtų spręsti prancūzų užsienių reikalų ministerija ir t. t. Mūsų legijone, kaip žinoma, rasdavo prieglaudą visokie tarptautiniai perėjūnai, net nusikaltėliai ir valkatos, jeigu jie užsiangažuodavo kariauti penkis metus, kartais su falšyvomis pavardėmis. Niekas iš čia jų neišreikalaudavo. O bolševikų agentai dabar turi priėjimą prie mūsų sąrašų, išsirenka mūsų tautybes ir savo "piliečius," reikalauja... To tai aš jau tikrai nebesuprantu. Ir bendrai perkūnas žino, kas čia dedasi ir kuo visa ta istorija pagaliau baigsis... Bet neabejok — manęs taip lengvai nepaims."

Aš neabejoju ir tikiu, kad šaunojo Lietuvos leitenanto, Reino ir Dūnojaus pastarųjų kovų dalyvio, joks velnias net jei jis turėtų išsisegęs penkiakampę žvaigždę, taip lengvai nepaims. Bet visa tai, kaip daugelis panašių istorijų, rodo viena: — bolševikai nerimsta ir nekreipia dėmesio į jokias sąjungininkų deklaracijas Baltijos valstybių pabėgėlių pilietybės klausimais. Atsižvelgiant į dabartinės Europos aplinkybes ir nuotaikas, vieną dieną galime netikėtai sulaukti, kad vienas arba kitas kraštas, viešai ar dar labiau slaptai, sudarys su Rusija tokių sutarčių, kurios nors ir paliks principe emigracijos prieglaudos teisę "nepaliesta," bet ją taip susiaurins ir taip gudriai išvers, kad dešimtys tūkstančių lietuvių pasijus atiduoti į raudonąją skerdyklą.

Gal tai perdėtos baimės, nepagrįsti nerimavimai? Gal tai nervai tokių žmonių ir tokio žmogaus, kuriam visa tai jau pačiam ant savo kailio kartą teko išgyventi ir kuris daugiau tokių repatrijacijos malonumo "maudyklų" nebenorėtų patirti?... Sutinku. Bet kai skaitau panašius laiškus iš Afrikos ir paskutinius pranešimus bei pažįstamų laiškus iš kai kurių okupuotosios Vokietijos zonų, matau ir jaučių, jog dar per daug juodų debesų tebeslankioja ir vis nauji niaukstosi "repatrijacijos" padangėje.

Trijų šimtų tūkstančių lietuvių likimas dar ir šiandien tebėra ant kortos. Elementarinio žmoniškumo teisė — suteikti prieglaudą politiniam pabėgėliui arba bent neišduoti jo budeliui į rankas — šian dien norima paneigti. Teisė, kuri visuomet galiojo praeityje ir kurios net baisiausi satrapai nedrįsdavo atvirai laužyti.

Lietuva yra okupuota, bet lietuviai nėra ir nebuvo sovietų piliečiai, jie šiandien ir negali tokiais būti. Nebent jis turėtų optuoti už Rusiją, kad įgytų pilietybę, prašyti tokios pilietybės. Nėra nė vieno kitokio tarptautinės teisės nuostato, kuris lietuvį paverstų prieš jo valią "sovietų piliečiu". Tik raudonasis banditizmas turi tokių užmačių. Tad nejaugi pasaulis nori pradėti statyti naują geresnę ir teisingesnę ateitį, iš pat pradžių peržengdamas šią elementariausią civilizuotosios žmonijos teisę?

Turi būti nedelsiant dedamos visos pastangos apginti šimtus tūkstančių Baltijos tautų pabėgėliams jų žmoniškąsias teises. Turi būti nedelsiant sudarytos sąlygos, kad lietuviai ir kiti baltiečiai būtų atitinkamai ir objektyviai informuoti apie savo teises ir jų gynimą, nes iki šiol jų daugelis negalėjo nė žinoti, kad apie tai kuris pulkininkas, ar kitas pareigūnas kokiame laiškyje ar rašte pareiškė. Turi būti nedelsiant padaryta viskas, kad civilizuotosios tautos suteiktų reikiamas garantijas, jog lietuvių politinių pabėgėlių apsaugos teisės bus gerbiamos ir kad jokia vyriausybė nei josios organai sauvališkai tų teisių neperžengtų. Jei kuris kraštas nenorėtų lietuvių pabėgėlių, jie galės iš jo išvažiuoti, bet turi būti pasipriešinta, jei kas norėtų juos perduoti sovietams į nasrus.

Maža to, civilizuotasis pasaulis neturėtų ramiai žiūrėti ir į tai kaip bolševikai traktuoja lietuvių pabėgėlius savo okupuotoje Vokietijos zonoje ir taip pat visoje okupuotoje Lietuvoje. Jei Rusija turėtų nors kiek ramią sąžinę, tai kodėl ji neatidaro laisvai durų visiems, įdant parodytų savo "rojų?" Mes, lietuviai, iš patyrimo žinome ko turėjo susilaukti lietuviai pabėgėliai rusų zonoje Vokietijoje ir taip pat visoje bolševikų okupuotoje Lietuvoje. Todėl ir šaukiame: — nuplėškite kruvinąją uždangą nuo rytų Europos, kaip nuplėšėte rudąją Europos centre! Tada tik išvysite žiaurią teisybę. Mes gynėme savo laisvę ir ginamės šiandien. Bet priešų per daug ir per klastingų. Padėkite mums, jei žodis "žmogus" jums vis dar skiriasi nuo žodžio "vilkas"!

(Pabaiga)

— Holywoode mirė Franz Werfel, 54 metų amžiaus austrų rašytojas.

KAIP LIETUVIAI KOVOJO NACIUS

Rašo DR. J. PAJAUTA
Vienybės bendradarbis Europoje

"IŠLAISVINIMO" PASAKA

Ne tik lietuviams, bet ir visoms rytų tautoms paaiškėjo, kaip ant delno ir anksčiau, negu naciai to norėjo kaip ir ko jos tegali tikėtis iš bendradarbiavimo su nacių Vokietija. Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, vyriausybės sudarymas ir atkaklus visų lietuvių laikymasis be galo puikiai išryškino tą vokiečių politiką ir daugiausiai prisidėjo prie jos skubaus demaskavimo. Vokiečių propagandos tautų "išlaisvinimo" korta, vos kelioms dienoms praėjus nuo karo prieš bolševikinę Rusiją pradžios, buvo mušta Kaune ir Vilniuje. O po penkių savaičių ji buvo galutinai ir neatitaisomai demaskuota ir sumušta. Ir karas vokiečiams tada ėmė diena iš dienos sunkėti ne tik frontuose, bet ir visose šios Europos zonose užfrontėse...

Po penkių savaičių visoje Lietuvoje, nuo Kauno Laisvės Alėjos ir Vilniaus Gedimino gatvės ligi paskutinės lūšnelės Obeliuose ar Liepalingyje vokiečių "išlaisvinimo" pasaka galutinai išgaravo. Niekad per tris sekančius metus vokietis nesusilaukė nei dėkingumo, nei simpatijos. Niekas nebetikėjo nė vienu vokiečio žodžiu, nė jokiu vokiečio parašu. Nacių užgrobimo, plėšimo ir užimtųjų tautų išnaikinimo ar suvirškinimo politika neteko savo megalingųjų skraisčių ir visuomet tapo suprantama taip, kokia jis iš tikrųjų norėjo būti. Išskyrus keletą samdytų valdininkų, vadinamų "generaliniais tarėjais," ir tai dažnai nenuoširdžių ir labai neištikimų bendradarbių, visa tauta atsistojo vieninga, kaip mūras, prieš vokiečių okupacinę politiką. Tarp raudonosios ir rudosios vergijos ir nesirinko,— nes ji pasirinko tik vieną platų žmogaus gyvenimo vertą kelią, savo tautos laisvės ir tikrosios nepriklausomybės vieškelį...

LOHSEI ATVYKUS

Taigi, po, to, kai visa nacių politika taip skubiai Lietuvoje buvo demaskuota ir galutinai morališkai sukompromituota, po viso to atvyko jos tikrasis ir didysis vykdytojas, paties Fuhrerio skirtasis šefas — gauleiteris Lohsė.

Reishomisaras Lohsė ir jo artimiausieji padėjėjai — generalkomisarai ir bebiets komisarai...

Tada buvo taip pat gražios šiltos ir saulėtos lietuviškojo liepos mėnesio dienos.

KRYŽIUOČIŲ ROLĖJE

Hinrichas Lohsė? Kas tai per vienas?

Niekas Lietuvoje jo nežinojo. Gal tik retas kas, iš arčiau sekęs nacių Vokietijos vidaus gyvenimą, buvo girdėjęs šią pavardę..

Kadaise smulkutis prekybos agentėlis ar kažkoks ten keliaujantis pirklelis šiaurės Vokietijoje. Bet už tat ar ne jau nuo 1925 metų Hitlerio partijos narys. Pradžioj agitatorėlis, paskui jau didelis Hitlerio agitatorius, gatvių mušeika ir banditas, kokių partija reikalavo ir aukščiausiai vertino.

Hitleriui paėmus valdžią, po įvairiopų tarnybų partijos hirarchijoje, Lohsė pagal jau paskiriamas Slezvigo-Holsteino (artimiausios vokiškos provincijos šalia Danijos) gauleiteriumi. Tai labai aukšta ir atsakinga vieta buvusioje nacių valstybėje. Gauleiteris yra pirmiausia visos apygardos (su nuo pusės ligi 2, 3, ar net 4 milijonų gyventojų) nacionalsocialistų partijos viršininkas ir šia prasme visagalintis Fuhrerio vietininkas.

Ką Lohsė per dešimtmetį išdarinėjo savo Šlezvigo-Holšteino karalystėje, čia nėra reikalo domėtis. Jo darbus gal suregistruos maršalo Montgomery okupacinės kariuomenės policija, įvertins gyvi likę vokiečių tautos vaikai. Betgi jo darbus Lietuvoje tikriausiai turės panagrinėti vyriausias tarptautinis teismas karo nusikaltėliams teisti. Mūsų sekantieji žodžiai tebūna mažas įnašas ir pirmas to gyvenimo patirtas gyvas liudijimas... na, kad ir tarptautinio teismo prokuroro dėmesiui.

LOHSĖ IR SKANDINAVAI

Tiesa, nepamiršime pažymėti, kad Hitleris, matyt, mėgo ir vertino Lohsę ir buvo numatęs jam įvairių "diplomatinių," net "idėjiškų" paskyrimų. Karo metu teko skaityti vokiečių laikraščiuose, jog Lohsė jau nuo seniau buvęs pirmininku vokiečių-skandinavų draugijos, ar kažkokios ten "šiaurės sąjungos," vienos iš tokių propagandinių meškerių, kurių vokiečiai steigė kaimyninėms tautoms mulkinti, taip sakant, plėsdami su jomis "kultūrinį" ir "dvasinį" bendradarbiavimą bei suartėjimą. Lohsei, matyt, buvo skirta misija dvasiškai parengti visų skandinavų okupaciją, danų, norvegų ir švedų tautas, kaip airiškas ir germaniškai nordiškas tautas ilgainiui sulieti su nacionalsocialistine Vokietija. Lohsė čia gal ir narsiai dirbo, bet blizgančių vaisių berods nepasiekė. Norvegiją teko imti karu. Atsirado čia ir kvislingas, — įgijęs liūdną garbę būti visų kitų kvislingų krikštatėviu ir tapęs bendriniu vardu. Bet norvegų tauta ne kiek nemažiau už bet kurią kitą tautą kovojo prieš nacizmą ir airiškai germaniška okupaciją. Danija buvo ramiau užimta, bet čia susirado tik smulkių ir nereikšmingų kvislingėlių ir net nė vieno tikro kvislingo. Dar liko Švedija... Bet ji taip ir pasiliko ligi galutino Vokietijos žlugimo viskas, kas tik norite, tik ne nacių Vokietijos bičiulė.

Taip propagandistui ir "diplomatui" Lohsei su šiauriečiais skandinavais niekas dorai nevyko, ir tat jau buvo aišku net 1941 metais.

KIAULĖS TIPO NACIS

Bet šiam naciui, kuris dabar pasiekė tinkamai subrendusio vyro amžių ir stipriai, stipriai išsipenėjo, net paliaukis nudribo ir diržas vos beapjuosė pilvą (Šlezvige-Holšteine, kaip žinoma, auginama labai daug ir tokių pat gerų, kaip Danijoje, kiaulių ir gubernatorius per ilgą laiką pradėjo panašėti savo pavaldiniams...)—šiam vyrui Hitleris dabar davė naują ir ne mažiau garbingą uždavinį.

Tas uždavinys: — ne be pirmą, bet jau tikrai paskutinį kartą ir visiems laikams įjungti į Reichą ir paversti vokiškais visus tuos kraštus, kuriuos senieji kryžiuočių ir kalaviečių ordinai daugiau kaip prieš penkis šimtus metų buvo užsimoję užgrobti, keletą skanių kąsnių ištikrųjų nurijo, bet visumoje galu gale vistiek prakišo. Tie kraštai buvo — Lietuva, kitos Baltijos valstybės ir dar geras žemės gabalas toliau į rytus.

Aukščiausios nacių valdžios ir partijos galvos nusprendė, kad tokiam uždaviniui geriausias vykdytojas bus Lohsė. Kai Lietuvoje geštapo agentai visokiais būdais mėgino panaikinti Lietuvos vyriausybę ir atsistatančią valstybę, tuo tarpu Berlyne, visai slaptai buvo baigiami pasirašinėti galutiniai planai ir projektai Baltijos tautoms ištrinti nuo žemės paviršiaus.

(Bus daugiau)

MAYNE REID

RAITELIS BE GALVOS

ROMANAS

— Tai irlandietis, komendante, tad įtariu...

Sakinio nepabaigė, nes atsidarė durys ir į taverną įėjo Morisas Geraldas. Atsisėdo prie atskiro staliuko ir paprašė whisky ir vandens. Daugelis karininkų, kurie buvo susipažinę su juo, pinkdami iš jo laukinius arklius, pasveikino jį maloniai nusilenkdami. Jauni vyrukai buvo beeiną pas jį, kad praleistų kokią valandą linksmai pasakodamies, bet netikėtai tavernos duryse pasirodė naujas svečias — Kasijus Calchunas.

Jo laikymasis aiškiai rodė esant jį įkaušusiu. Akys keistai spindėjo, veidas buvo išbalęs, susivėlę plaukai lindo iš po kepurės. Sustojęs salės vidury pasiūlė susirinkusiems pakelti toastą, o tavernos šeimininkui pripylus visiems taures, sušuko:

— Amerika tegyvuoja amerikonams! Šalin iš mūsų teisiu uzurpatoriai! Šalin irlandiečiai!

Tuo pat metu, žvairiai žiūrėdamas į priešais stovintį su taure rankoje Geraldą, sudaužė su juo taure ir taip smarkiai, kad sudrebėjo Moriso ranka, o whisky apliejo jam krūtinę. Visi jautė, kad Calchunas padarė tai tyčia, tad visi, sulaikę kvapą, laukė tuo pat atsimokant įžeistąjį.

Bet Geraldas visai ramus pastatė taurę ant stalo ir šilkine skepetaite pradėjo šluostyti sulietą marškinių krūtinę.

Pasidarė tylu kaip kape, bet niekas nedrįso įtarti mustangų gaudytoją bailiu esant.

Pagaliau Morisas išdidžiai ir aiškiai tarė:

— Esu irlandietis.

—Tamsta irlandietis?—pašlepiamai pakartojo Calchunas. — Ar gali būti? Spėdamas iš tamstos drabužių, aš sakyčiau, kad tamsta esi meksikietis.

— Be reikalo tamsta rūpinies dėl mano drabužių, kuriuos sutepei išlietu vynu. Tebūnie tad leista man atsilyginti.

Tai pasakęs mustangų gaudytojas nutvėrė nuo stalo savo taurę ir likusia whisky apliejo Calchunui veidą.

Pakilo triukšmas, per kurį dauguma ten buvusiųjų gynė Geraldo pusę. Po to tavernoj užstojo tyla. Visi buvo įsitikinę, kad iš to įvykio bus rimtų padarinių ir kad priešininkai kilusį vaidą turės pabaigti dvikova.

NEMALONUS PADĖJIMAS

Calchunas nusišluostė veidą ir išsitraukė revolverį. Mustangų gaudytojas irgi prisirengė. Dalis publikos tuojau iš tavernos išsinešdino, kiti drąsesni, pasiliko.

Priešininkai perdaug nesiskubino, taikė kits į kitą revolveriu taip, kad būtinai pataikytų.

— Stok! — staiga suriko komendantas, perskirdamas priešininkus nuogu kardu. — Nedrįskite šaudytis!

— Ką tai reiškia? — klausė paraudęs iš piktumo Calchunas. Šito niekšo įžeidimas vertas...

— Tamsta pirmas įžeidei.

(Bus daugiau)

BEVENO UŽSIENIO POLITIKA

Stalinui dėl to yra ko rūpintis

Naujasis Anglijos užsienio reikalų ministras Beven savo pirmoje kalboje, parlamente, gana aiškiai parodė darbiečių užsienio politikos liniją. Toji darbiečių užsienio politika, kaip jau teko Vienybėje pranašauti, niekuo nesiskiria nuo buvusios konservatorių politikos. Net buvęs konsenvatorių užsienio reikalų ministras Eden sveikino savo įpėdinį, darbietį. Vienintelis posukis, tai tas, kad Beven aiškiai parodė, jog Anglija toliau nemano toleruoti sovietų ekspansijos. Kalbėdamas dėl Bulgarijos rinkimų, Beven aiškiai pasakė, kad raudonajai armijai kontroliuojant, bulgarų visuomenė negalės išsirinkti daugumos valdžią ir todėl su ja anglai nesiskaitys.

Tai yra aiškus įspėjimas Stalinui nebandyti toliau tęsti sovietizacijos ekspansijos. Kadangi karas baigėsi ir nebėra pavojaus kituos frontuose, todėl atėjo momentas ir su diktatorium atviriau kalbėtis ir liautis nuolaidos darius. Eden tą patį būtų padaręs, nes komunizmo įsigalėjimas Europoje yra nemažesnis, negu nacių pavojus Anglijai.

Taigi, Anglijos darbiečių politikoje naujų krypčių galima laukti tik vidaus reikaluose. Rinkimų metu jie žadėjo kai kurias socializacijos (valstybinimo) reformas, kurių dalį, be abejonės, jie įvykdys. Bet galime būti tikri, kad darbiečiai nenueis į kraštutinybę. Anglijoje socializmo nebus daugiau, nekaip Smetonos laikų Lietuvoje. Ir tai bus daugiau tautinis, o ne marksistinis socializmas.

Šis Anglijos užsienio politikos posūkis — vilties kibirkštėlė bolševikų pavergtoms tautoms. Tai reiškia, kad Anglija ryžosi bent sudrausti pačios žiauriausios diktatūros siautimą ir terorą Eurojo. Dar biečių valdoma Anglija, žinoma, to nemano daryti vien tik žmoniškumo sumetimais, norėdama gelbėti nelaimingus iš modernaus galvažudžio nagų. Bet terizuojamiems ir žudomiems nesvarbu, kas ir kokiais sumetimais ateitų juos gelbėti. Svarbu, kad tos pagalbos galima tikėtis.

Tiesa, Anglijos Darbo Partija negali didžiuotis savo pirmininku Laski, kuris, reikia pasakyti, daugeliu atvejų yra panašus mūsiškiui Hillmanui. Bet, laimei, prieš šį pavojų stovi didelio anglų tautinio sąmoningumo uola, kurios jokie marksistiniai gaivalai nesudaužys.

D. Klinga.

EDWARD MILAKINS
PHILA. GASKET MGF. CO.
Gaskets, Washers, Metal Stampings.
F and Atlantic Streets,
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai:
Bell, REGent 0228
Keystone, EAST 9009

JOHN LUKAS
GERIAUSI VALGIAI IR GĖRIMAI
543 N. 12th Street,
Philadelphia 23, Pa

ANTHONY MARTIN
RESTORANAS IR BARAS
Gera vieta, geri gėrimai ir geri valgiai
3759 N. 7-th Street,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: RAD. 8966

BORIS BEVERAGE CO
220 E St., So. Boston, Mass
Pristatomas tonikas, vynas ir alus baliams, vestuvėms į namus ir sales.
Savininkai:
JUOZAS ARLAUSKAS
ir
JUOZAS SKENDALIS
Tel.: SOU 3141

CENTRAL CAFE
P. JANUKONIS, sav.
21-23 BROADWAY,
METHUEN, MASS.
Tel.: 9841

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ
GREEN ir JOHN STREET
KAMPAS
Waterbury, Conn.
Mes turime įvairiausios rūšies vyno, alaus ir degtinės
Prieinamos kainos
Tel. 3-9658

Dr. M. J. COLNEY
priėmimo valandos nuo
10 v. r. iki 8 v. v.
148 Grand Street,
WATERBURY, CONN.
Tel.: 3-4747

STANLEY TOLIUS
LIETUVIŠKA UŽEIGA
158 N. Main Street,
UNION CITY, CONN.
Tel.: Naugatuck 4864

PAUL'S RESTAURANT

PAUL VIŠNIAUSKAS
31 SPRING STREET, NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas: 8774.

THE ENGLISH PAGE

HARVEST TIME IN INDEPENDENT LITHUANIA

A PLEASENT DISCOVERY

By NELE LAPE

It was with some apprehension that I gave in to my Mother's pleas and promised to read a Lithuanian novel. I had just completed a current best-seller, and, frankly, the sight of a little volume entitled "Kaimynai", by Juozas Paukštelis, did not seem too appealing.

The very title suggested something quaint and dull. Nevertheless, a promise was a promise. I picked up the distastefull little volume ond opened it to page one. The print glittered up at me in shameless taunting — I could almost hear a mocking "You'll be sooorry!" Oh, well, perhaps I could eliminate a few pages here and there, once I got going.

I was in for a surprise. Not only did I not eliminate a single page, I read three chapters without so much as a breathing spell. I felt completely baffled. The book was good—really good. Paukštelis, who must be quite a likable chap despite his misleading name, uses such an intriguing style, that you soon forget you are reading a novel, and, instead, find yourself living-yes, actually living the lives of the characters. And what a wonderful array of characters there are! His "Pilė" could give some of our best-sellers stiff competition any day, and his other, more conservative characters are equally appealing. There is the customary hero, a strong, silent type in this particular case, (I can just see Gary Cooper in the film version) the sweet, lovely heroine, and, oh yes, the villain. Perhaps I am making the book sound too frivolous. I sincerely hope not, for it is anything but that. It is not straight comedy-nor is it a winsome little romantic story. It is simply a brilliant combination of all the elements that go into the making of a successful novel. Moreover, it is a glimpse into the very heart of Lithuania.

The plot of "Kaimynai" is simple, but none the less effective. Jonas, a hard-working young farmer, sees a lovely stranger at a community gathering. Immediately attracted to her, he finally makes his feeling known, and is overjoyed to discover that she is willing to return his love. The progress of their courtship and the unexpected developments of their charming love story would make worthwhile reading in itself. But there are so many others features. — Descriptions of the Lithuanian "gegužinė," "rugpiūtis," "vestuvės," "kryžiaus šventinimas," and many more.

It is an entertaining, as well as an informative, book — and gives you the feeling of accomplishment and a real sense of satisfaction.

I fell it is especially suited for beginners in the field of Lithuanian literature, for, while it is light enough to be read quickly, it leaves a lingering impression-one that you will want to supplement by reading other Lithuanian books.

I, for one, have begun to regard Mother's "lietuvišką knygyną" with genuine respect and admiration. I've discovered that Lithuanian books are not "dry" — on the contrary, many of them are stiff competition for the average American novel.

Lithuania under Soviet occupation

News of reliable sources confirm the reports of Soviet terror, executions, and deportations. On July 30, 1944, the first blood-bath is said to have been organized at Zarasai. The officials and clerks of the local institutions and the families of the rebels of 1941 were tortured and executed. Women and children were compelled to watch this crime. Further executions were organized at Utena, Vilnius, Daugaliai, Degučiai, Salakas, Dusetai, Antaliepte, Kamajai, Svedasai, Daugai, Varena, Šiauliai, Rumšiškės, Jonava, Ukmergė, Kupiškis, and Rokiškis. All the population found in the Leliunai, Moletai, and Daugai parishes were shot. Only a small number who were in hiding managed to escape the massacre. Lithuanian sources state that at several places near Panevezys and Kedainiai the local population was ordered to dig up the bodies of the communists who had been executed by the Germans. After the exhumation, executed Lithuanians were hurled in the same graves. There are repeated reports of mass deportations to Siberia. The figure 83,000 is often mentioned as an estimate of persons deported during the second Soviet occupation.

Mobilization for the Red Army was proclaimed by the Soviets as soon as they entered Lithuania. This involved all men born in the years 1908 to 1926. It is estimated that only about 30 percent of the men who were called up appeared for registration.

Reports indicate that communication facilities in Lithuania, disrupted by the Nazi-Soviet warfare, are still in a bad state of repair. Horses and carts owned by farmers living near the more important localities are being confiscated for military purposes. Every community, isolated from the larger centers, lives its own life. The inhabitants of the country are fed on all sorts of rumor. Though two Lithuanian newspapers, **Tarybų Lietuva** (Soviet Lithuania) and **Tiesa** (Truth), are published in Vilnius, they rarely reach the provincial towns and villages since transportation is poor. All the good radio sets were confiscated some time ago, and the people are allowed to posses the most primitive radio receivers only.

After its experience under three consecutive occupations, the nation's determination to fight foreign enslavement has strenghtened. Their achievements during the uprising of 1941 and their stubborn resistance against the Germans have given the Lithuanians increased self-confidence. It is stated that the patriotic partisan movement in Lithuania has become so strong that in December, 1944, they set free the town of Ukmerge and kept it under their control for three days. When Russian forces approached Ukmerge, these Lithuanian patriot fighters took to the woods. The morale of the Lithuanian people is unbroken. In many places in Lithuanian Soviet authorities are unable to organize local Communist committees, for the persons appointed by them are usually found dead the following night. The Soviets, unable to find the necessary number of collaborators, have been forced to appoint several non-Communists to relatively important municipal positions.

(Reprinted from the Lithuanian Situation).

LITHUANIAN SELF TAUGHT

by M. Variakojytė-Inkenienė Available in Vienybė Copy $2.00.

LICENSES

Beer, Wine, Liquor

WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 4492 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 242 Franklin Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH SWIERSKI
242 Franklin St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4796 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 244 Kings Highway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

AMANDUS JUNGE
244 Kings Highway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 987 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4902 — Avenue L, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY HELFAND
4902 — Ave. L, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1002 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 188 Utica Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAM GINSBERG
188 Utica Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7154 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 19 Utica Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LEXINGTON P. REESE, JR.
(Atlantic Food Stores)
19 Utica Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1581 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 598 Clarkson Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JAMES PLACATZIS & THOMAS PARASKEVAS
598 Clarkson Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10610 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4303 — 8th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

COOPERATIVE TRADING ASSOCIATION, INC.
4303 — 8th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1787 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 804 — 43rd Street, Borough of Brooklyn County of Kings, to be consumed on the premises.

COOPERATIVE TRADING ASSOCIATION, INC.
804—43rd St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 8249 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 133 Kingston Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MORRIS HAIMOWITZ & DOMINICK CARULLO
133 Kingston Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 724 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 5014 — Avenue D, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ABRAHAM NATHANSON
5014 — Ave. D, Brooklyn, N. Y.

ALLIANCE HALL
Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-6344

LIETUVIŠKA
ALUDĖ
KARŠTI UŽKANDŽIAI
KASDIEN
★
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
★
Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniais susitarus

GENERAL CLOTHING COMPANY
JUOZAS LUGAUSKAS, Savininkas
REIKALINGI DARBININKAI: Apreiteriai, preseriai, siuvėjai. Priimame ir mokiname merginas, tik ką baigusias mokyklą. Geras darbas, gera alga, trumpos valandos. Patyrimas nereikalingas. Kreipkitės tuojau.
168 Roebling Street, Brooklyn, N. Y.

JULIUS PAKNIS
REAL ESTATE & INSURANCE
Sąžiningas ir skubus patarnavimas visais namų pirkimo, pardavimo ir paskolų reikalais.
133 SEELEY AVE., ARLINGTON, N. J.
Tel.: Kearny 2-3249.

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

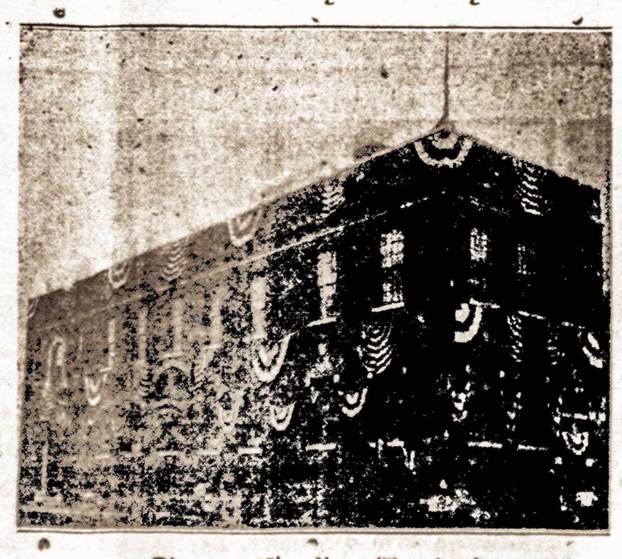

Pirmos rūšies lietuviška įstaiga
Juozas Zakarauskas, Manager
Salė susirinkimams, baliams, vestuvėms ir šiaip įvairiems pokyliams
280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y
Stagg Street kampas Tel.: EVergreen 4-9672

SCHOLES BAKING INC.
V. LUKAS, savininkas
LIETUVIŠKA DUONA — GERIAUSIA DUONA
532 Grand Street, Brooklyn, N. Y
Mūsų duona pristatoma į kitus miestus. Mūsų kepyklo je galite gauti vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms pyragų.
Tel.EVergreen 4-8802

JOHN V. BALTRUKONIS
INSURANCE & REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
TEISINGAS, SĄŽININGAS IR RIMTAS PATARNAVIMAS SAVO TAUTIEČIAMS
81 FOREST ST., KEARNY, N. J.
Tel.: Kearny 2-3237.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Įsteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS ŠEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EV.7-2043

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 popiet
6—8 vakare
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. BLADAS K. VENCIUS
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAmaica 6-3834

DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Notary Public Tel.: STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
Notary Public Tel., Newton 9-4464

F. W. SHALINS
(ŠALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

RODZEVICZ FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
402 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

Lietuvių siuvėjų darbai ir dienos

Rugpiūčio 22 d., Brooklyne, įvyko mėnesinis lietuvių siuvėjų skyriaus susirinkimas, kuriame buvo svarstomi unijos ir darbo reikalai. Buvo išklausyti ir priimti komisijų raportai.

Karui pasibaigus, kariškų drabužių siuvimas sulaikytas. Kai kuriose dirbtuvėse įvyks ir kitų permainų. Visos tos dirbtuvės, kurios iki šiol siuvo kariškus drabužius, dabar, žinoma, pereis į civilinius. Darbo būsią pakankamai.

Delegatas Jonas Buivydas pranešė, kad iš 14 lietuvių dirbtuvių — tik dvi liovėsi kareiviškus drabužius siuvusios. Visos dirbtuvės turi gana daug darbo, tik gaila, kad trūksta patyrusių darbininkų.

Vyr. unijos taryba svarsto algų pakėlimo klausimą. Numatoma pakelti po dolerį į dieną daugiau, nes ištisus tris metus algos siuvėjams nebuvo keliamos.

Be to, Jonas Buivydas pranešė, kad Šalaviejaus dirbtuvės darbininkui Jonui Jusaičiui atsitiko nelaimė. Eidamas į dirbtuvę jis paslydo ir lūžo ranką. Vėliau Buivydas sužeistąjį nuvežė į ligoninę, kur paaiškėjo, kad jo rankos kaulas yra išilgai trūkęs. Jusaitis turės gydytis apie 6 mėnesis.

K. Pačėsa

Graži puota Bronxe

Rugpiūčio 25 d. Liet. Demokratų Klube, Bronxe, įvyko graži puota, kurioje dalyvavo apie 150 svečių. Šioje putoje teko ir man dalyvauti.

Čia buvo suėję daug gerų vienybiečių, kurių daugelis ne tik pamokėjo savo prenumeratą, bet dar ir paaukojo Vienybės Namo Fondui. Aukojo šie: Andrijauskas, senas Vienybės skaitytojas, 4 dol., p-nia Gibavičienė — 2 dol., p-nia Markevičienė — 2 dol., p-nia M. Aleksiejienė—1 dol.

Turiu pastebėti, kad Bronxo lietuviai yra, nelyginant, vienos šeimos nariai. Čia, be abejonės, savo įtakos yra turėjusi ir Vienybė, kurią Bronxo lietuviai plačiai skaito.

J. Krunklys.

Išvyko atostogų

Šiomis dienomis išvyko atostogų Bronė Markūnienė, gyvenanti 886 Jackson Ave., Bronxe. Bronė yra vienybietės Antaninos Kalėdienės sesutė. Ji išvyko pailsėti į Kalinauskų ūkį, Conn. valstybėje.

Vienybės redaktorius kalbės Kearny, N. J.

Rugsėjo 23 d., Liet. Klubo salėje, 134 Schuyler Ave., Kearny, N. J., rengiamos BALF skyriaus prakalbos, kuriose pakviestas kalbėti Vienybės redaktorius Juozas Tysliava.

Metinis radijo piknikas

J. J. Stukas, Jr.

J. J. Stuko vadovaujamas lietuvių radijo Rūtos klubas ruošia didelį pikniką, kuris įvyks rugsėjo 9 d., Lietuvių Laisvės Parke, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Bus didelė ir įdomi programa.

Pradedant rugsėjo 15 d., kiekvieną šeštadienį, J. Stuko radijo programos, iš WEVD stoties (1330 kl.) bus leidžiamos dviem valandom vėliau —nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Magdelena Valionienė prašoma užeiti į Vienybę

Magdalena Valionienė Viltrakaitė, taip pat jos sesuo Katrina Viltrakaitė, gyvenusios ar gyvenančios Ten Eyck St., Brooklyne, prašomos užeiti į Vienybės redakciją jas asmeniškai liečiančiu reikalu.

Mirė Juozas Manelis žydų tikėjimo lietuvis

Rugpiūčio 18 d., Brooklyne, mirė Juozas Manelis. Mirusiojo kūnas palaidotas žydų kapuose, Staten Island.

Velionis Juozas Manelis buvo vedęs žydų tautos mergaitę ir dėl to vėliau jis pats perėjo į žydų tikėjimą. Priėmęs naują tikėjimą, Juozas Manelis pakeitė ir pavardę. Jis vadinosi Abraom Grinštein.

Velionis buvo siuvėjas. Savo laiku Manelis buvo lietuvių siuvėjų unijos skyriaus sekretorius. Paskui velionis, kar tu su vienu žydu, turėjo siuvėjų dirbtuvę. Vėliausiu laiku velionis dirba pas kitus.

Velionis Manelis buvo pamokytas žmogus, Lietuvoje išėjęs 4 gimnazijos klases. Į Ameriką atvyko kartu su mylimąją ir čia apsivedė. Paliko žmoną ir dukterį, kuri jau yra ištekėjusi.

Caro laikais Lietuvoje Juozas Manelis buvo aktingas socialrevoliucionierius ir sąmoningas lietuvis.

Juozas Manelis yra buvęs Vienybės skaitytojas.

Vėliausiu laiku velionis sirgo širdies liga, nuo kurios jis ir mirė.

K. Pačėsa.

PRAKALBOS

Kaimynas Petras mėgsta prakalbas.

Eisime? — paklausė.

Kas kalbės?

Chicagos socialistas — atsakė.

Esi katalikas, eini į socialistų prakalbas — pastebėjau.

Taip liepta — atsakė.

Žingsniuojame.

Tai čia — parodė Petras į nedidelį namuką.

Įėjome.

Svetainėlė maža, publikos dar mažiau.

Maža publikos — pastebėjau.

Susirinks — ramino Petras.

Mes laukiame kalbėtojo, kalbėtojas laukė publikos.

Nuobodu — tariau.

Tuoj pradės — tikrina Petras.

Reikia laukti — pamaniau — gal ką naujo pasakys. Juk važiuoti iš Čikagos į Brooklyną ir nepasakyti naujo, būtų gėda.

Pradeda — kumštelėjo man pašonėn Petras.

Taip ir reikia —pamaniau.

Publika nutyla.

Kalbėtojas mokytas žmogus sako, dar ir redaktorius. Kalba nemeluodamas. Juk negražu būtų tiek kelio atvažiavus meluoti. Štai jo žodžiai: ....jeigu mes vienijamės kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, tai mes vienijamės tuo supratimu, kad Lietuva turi būti, nepriklausoma ir demokratinė respublika, tokia kokia yra Amerika. Tuo pagrindu mes susitarėme su katalikais.

Nesamonė—burbtelėjo Petras — kur ir kada katalikai socialistams davė tokį sutikimą, kad jie nori tokios Lietuvai demokratijos, kokią turime čia. Čia bažnyčia atskirta nuo valstybės. Čia valdžia nemoka kunigams algų. Čia praktikuojama civilinė metrikacija. Čia laisvos vedybos.

Sustok burbėjęs — subarė už nugaros sėdįs vyras.

Petras nutyla.

Kalbėtojas tęsė: "Kai kurie pradėjo mąstyti, kad padarius su tautininkais vienybę, būtų kaž-ko atsiekta. Aš, sako kalbėtojas, manau kaip tik priešingai, priimti į savo tarpą juos, tuo tik save diskrediuotume ir Lietuvos nepriklausomybės bylai pakenktume."

Tai, mat, nukalbėjo! — nusistebėjo šale manęs sėdįs vyras — susivieniję pakenktume Lietuvos bylai, juk susiskaldę labiau kenkiame.

Petras jam pritarė.

Vyrai nesikalbėkit — pasigirdo kažkieno balsas.

Vyrai nutilo. Su tuo ir prakalbos pasibaigė. Petras piktinosi, kam reikėjo kviesti toks kalbėtojas, kuris vietoj vienijęs lietuvius juos skaldo. Jis norėtų, kad Lietuvos vadavime, visi lietuviai išvieno dirbtų. Dėl to jis į prakalbas atėjo.

J. Šlaučiūnas

JIE MŪSŲ NEPAMIRŠ

— Mamyte, ar tikrai dėdė iš Ame rikos mums atsiųs drabužių?

— Tikrai, dukrele, šią žiemą jau nešalsime! Amerikos Lietuvių Bendrasis Fondas išsiuntė mums drabužių, avalynės ir patalynės, dabar daugiau renka. —Koki geri tie amerikiečiai, kad mūs, vargšų karo pabėgėlių, nepamiršta!

— Nepamiršta, mažyte, nepamiršta. Skaičiau, kad BALF sandėlys gauna drabužių ir batelių iš visos Amerikos. Mums juos dovanoja visų tautų žmonės. Jie mus nelaimėj užjaučia.

— Kaip bus gerai, mamyte, ką nors gauti iš Amerikos! O mūs dieduko, mamyte, ar amerikiečiai nepamirš? Ja m taip pat reikia batų, šiltų skalbinių, švarko ir šilto palto!

— Gausim visko, dukrele. Dabar žanot ir pasiųst. Tą BALF sandėlio adres da daugiau drabužių ir vyrams sudovaį taip gerai atsimenu, kad niekad nepamiršiu. Juk tai ta pati vieta, kur prieš 30-tį metų giminės ir dėdės vakarėlius rengdavo, prakalbas ruošdavo, pažmonės drabužius ten siunčia. Jiems nėano karo lietuviams gelbėdami. Dabar jo darbininkai pasiunčia spausdintus adresuot nereikia. Sandėlio paprašo, do ir neša į paštą. Adresas taip užrašy adresus, kuriuos tik prilipdo prie puntas: United Lithuanian Relief Fund Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Waterburio lietuvių skyrius Vienybėje

Karui pasibaigus ir sąlygoms pagerėjus, Vienybės leidėjai nutarė padidinti savo laikraštį. Vienybė pradeda eiti aštuonių puslapių. Todėl bus galima plačiau atvaizduoti Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikti daugiau žinių iš mūsų kolonijų.

Tuo reikalu Vienybės atstovas lankėsi Waterbury ir plačiai tarėsi su vietos veikėjais. Rezultate, Vienybėje nutarta įvesti Waterburio lietuvių skyrių. Ateinančiame Vienybės numeryje pradedama spausdinti Vienybės atstovo įspūdžius iš Waterburio lietuvių kolonijos. — "Iš Brooklyno į Brooklyną."

Grįžo iš atostogų

Šiomis dienomis iš atostogų, daugiausia iš kalnų, grįžo visa eilė brooklyniečių. Neseniai grįžo Tautininkų Klubo pirmininkas P. Narvydas, Pil. Klubo darbininkas Vladas Meiliūnas ir k.

Sveikina iš kalnų

Vienybės skaitytojai žinomi biznieriai, Juozas ir Ona Lugauskai, kurie dabar ilsisi Ithaca, N. Y., kalnuose, siučia mums savo linkėjimus.

PARSIDUODA

Parduodamas 8 šeimynų mūrinis namas, Jefferson Ave., netoli Broadway, Brooklyne. Kiekviename bute po 4 kambarius, su moderniškomis maudynėmis, su karštu vandeniu ir aliejaus šildymo sistema. $200 nuomos į mėnesį. Kaina $17,900. Laukiama rimto pasiūlymo. Kreipkitės į savininkus: EVergreen 4-8719, 31 S. 3rd St., Brooklyn, N. Y. (36)

Reikalingi patyrę pagelbininkai metalui valyti. Nuolatinis darbas, gera alga.

IMPERIAL PLATING CO.
100 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Reikalingi "Electro platers" ir pagelbininkai. Patyrę. Nuolatinis darbas, gera alga.

IMPERIAL PLATING CO.
100 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Ieško Jurgio Narbuto

Mūsų skaitytojas K. Šilinis iš Rochester, N. Y. rašo:

Aš gavau iš savo kaimyno, pabėgusio į Prancūziją, laišką, kuriame jis mane prašo pranešti apie jo žmonos dėdę Jurgį Narbutą, gyvenantį Brooklyne. Būčiau labai dėkingas, jeigu Jūs šį laiškelį paskelbtumėte Vienybėje, tokiu būdu gal pats p. Narbutas atsilieptų. Mano adresas: K. Šilinis, 855 Clifford Ave., Rochester, N. Y.

Su pagarba,
K. Šilinis.

Ieškomi

Ieškomi šie Amerikoje gyveną asmenys: Juozas Klečkauskas, Jurgis Klečkauskas, Jonas Klečkauskas ir Ieva Klečkauskaitė. Ieškomi prašomi atsiliepti arba žinią apie juos, prašomi pranešti šiuo adresu:

Stanley Andriulevičius,
14 Woodland Ave., Kearny, N. J. (35)

Ieškau merginos arba našlės apsivedimui. Aš esu gerai atrodąs ir gero būdo. Esu amatininkas, 45 metų amžiaus ir gana gerai pasiturįs. Moteris gali būti keliais metais jaunesnė ar senesnė. Aš nesu buvęs vedęs. Rašykite: LEO CAWLYS, 2233 Ellis Ave., Bronx 61, New York, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

CLEMENT A. VOKET-
VOKIETAITIS
Advokatas
41-40 74th Street,
Jackson Heights, N. Y.
NEwtown 9-5972

LICENSES

Beer, Wine, Liquor
WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. GB 9919 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 694 New Lots Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
SALVATORE MANZIONE
694 New Lots Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1466 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 553-555 Broadway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
EMILIA NAPOLITANO
553-555 Broadway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1175 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 104 Lewis Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JEROME CALANDRINO
104 Lewis Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1730 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 130 Stuyvesant Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LEE LIEBERMAN
130 Stuyvesant Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 9788 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 309 Stuyvesant Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ROBERT L. SMITH
309 Stuyvesant Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 5122 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1031 E. 92nd St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MAX PREILER
1031 E. 92nd St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4977 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3516 — Avenue S, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
HYMAN NAIDICH & DAVID SLAPIKOFF
3516 — Ave. S, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 137 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 457 Howard Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JACOB BERNSTEIN
457 Howard Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 181 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1549 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ISADORE REINGOLD & DAVID HALPER
1502 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 653 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1502 Pitkin Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
NATHAN S. SHAPIRO
1549 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 315 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 268 Saratoga Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
SADIE HALPERN & IRVING WHITE
268 Saratoga Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 164 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 409 Bushwick Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANN FARBSTEIN (ADMINISTATRIX)
409 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 281 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 397 — Avenue P, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JACK ALPER
397 — Ave., P, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4939 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 90 Henry Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
LOUIS WEISBERG
(Plymouth Del.)
90 Henry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. C 329 has been issued to the undersigned to sell beer, at wholesale under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 24-26 Stagg Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
NATHAN SINGER
(D-B-A A. A. Atlas Beer Dists.)
24-26 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 644 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2601 — Avenue U, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
PAULINE ROSS
(Ross Delicatessen & Lunch)
2601 — Ave. U, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1352 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 187 Sutter Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
JOSEPH GOLDSTEIN
187 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1752 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 852 Fulton Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JAMES & JOHN McNAMARA
(McNamara Bros.)
852 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4009 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 702 Grand Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
CHARLES N. DETHLEFSEN
702 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TARZANAS IR TARZELĖ

Edgar Rice Burroughs.

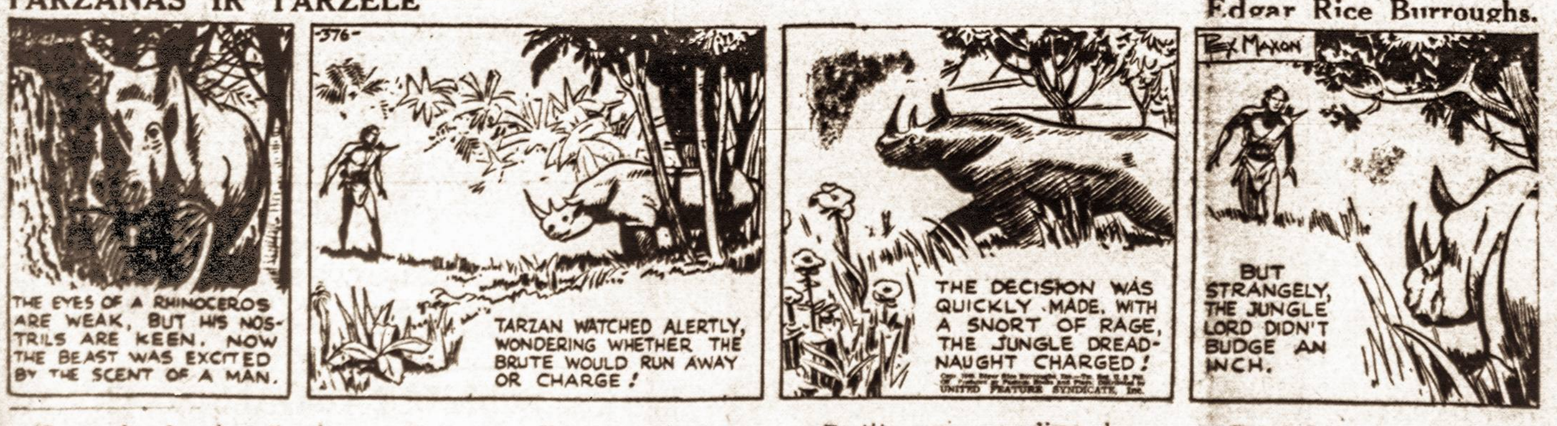

Nosaragio akys ir žvilgsnis yra silpnas, bet užtai jo šnirpšlys atrodė baisios. Ypač dabar, sutikęs žmogų, džiunglių bestija atrodė baisus ir nervingas. Jis ruošėsi mirtinai kovai.

Tuo tarpu Tarzanas atsargiai sekė priešo žingsnius. Jis žiūrėjo, ką šitas pabaisa dabar darys — bėgs į šalį ar visų smarkumu puls. Visokiu atveju Tarzanas buvo pasiruošęs sunkiai kovai.

Bestija savo sprendimą, be atidėliojimo, nutarė vykdyti. Sunkusis džiunglių šarvuotis, su visu baisiu įnirtimu pasileido pirmyn į negailestingą kovą su baltuoju dvikoju keleiviu.

Bet keisčiausia —džiunglių viešpats nesijudino nė iš vietos. Jis tik atidžiai savo ryžtingomis akimis žiūrėjo ir atlekiantį šarvuotą bestiją, pasiruošusį savo priešą sutrinti į dulkes.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery